АВГУСТ — ҲОСИЛ ТЎПЛАШДА ЗАРБДОР ОЙ!

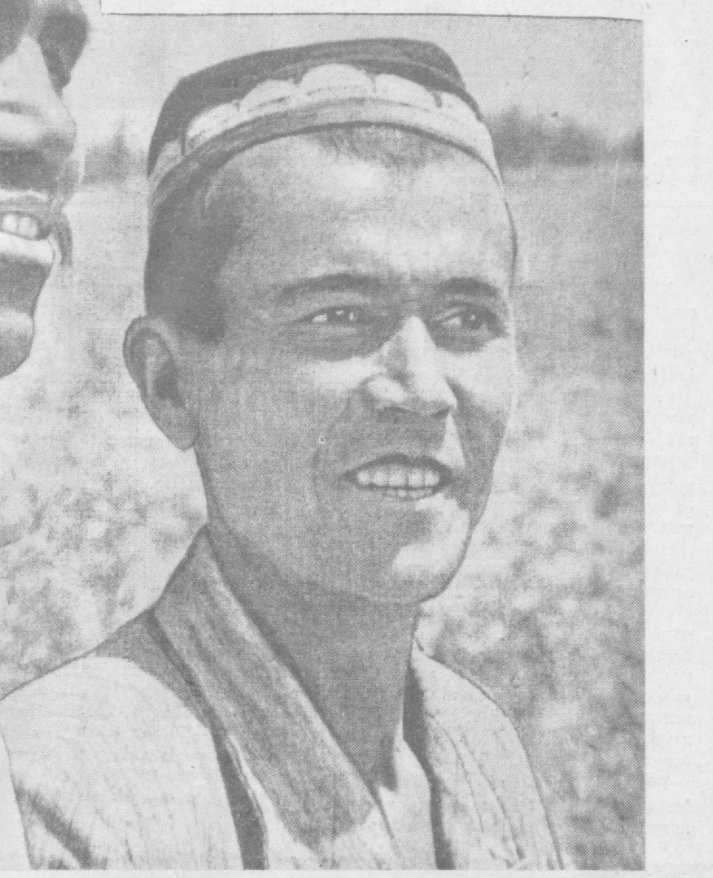

Бекобод районидаги Ленин номли колхознинг 13-бригадасида суғориш ишлари кўнгилдагидек бажарилаяпти. Сувчилардан Сабохиддин Кенжаев ва Тўйчи Худойназаров ўртоқлар бутун эътиборларини бирор туп ғўзани ҳам чанқатиб қўймасликка қаратганлар. Суратда: (чапдан) С. Кенжаев ва Т. Худойназаров ўртоқлар.

А. Абалян фотоси.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 152 (2185). | 3 август, жума, 1962 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРАЙЛИК

ОБЛАСТИМИЗДА ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА МАЪЛУМОТ

Районлар	Культивация (гектар ҳисобида)		Қўл билан ишлаш (гектар ҳисобида)		Суғориш (гектар ҳисобида)	
	20—25/VII	25—31/VII	20—25/VII	25—31/VII	20—25/VII	25—31/VII
Оққўрғон	5242	4980	2970	3149	3169	3775
Бўка	4471	4066	2920	3114	3148	3765
Пискент	3366	2122	2625	2799	2818	3207
Ўрта Чирчиқ	2143	10714	1801	5430	3978	5540
ЧИРЧИҚ бошқармаси бўйича	15222	21882	10316	14492	13113	16287
Оҳангарон	65	200	51	94	58	306
Бўстонлиқ	58	51	34	—	87	40
Калинин	50	—	—	—	—	—
Оржоникидзе	2577	361	1252	1168	1845	2590
ТОШКЕНТ бошқармаси бўйича	2750	612	1337	1262	1990	2936
Юқори Чирчиқ	389	572	291	696	610	1993
Қуйи Чирчиқ	101	1207	1844	1248	1639	1659
Чиноз	3050	3076	10397	1210	783	2431
Янгийўл	4112	3393	3176	3639	3374	3961
ЯНГИЙЎЛ бошқармаси бўйича	7652	8248	15708	6793	6406	10044
Гулистон	2939	3550	2855	2542	10705	—
Комсомол	4862	5755	5337	—	5189	10673
Сирдарё	10567	3995	5412	3024	4475	4490
СИРДАРЁ бошқармаси бўйича	18368	13300	13604	5566	20369	15163
Бекобод	6205	3214	3789	4615	1888	7260
Янгиер	5063	5972	3267	4050	—	8530
ЯНГИЕР бошқармаси бўйича	11268	9186	7056	8665	1688	15790

* * *

Юқоридаги маълумотдан кўриниб турибдики, шу кунларда Ўрта Чирчиқ районида ғўза парвариши яхши бормоқда. Районда кейинги беш кун ичида 8571 гектар майдондаги ғўза культивация қилинган, бу ўтган беш кунликка нисбатан анча кўпдир. Айниқса, «Полярная звезда», «Северний маяк» колхозларида ва бошқа хўжаликларда техника кучидан юқори унум билан фойдаланилмоқда. Бу хўжаликларда механизаторларнинг унумли ишлаши учун ҳамма шарт-шароитлар вужудга келтирилган, уларга ўз вақтида қўшимча ҳақ тўланаяпти.

Қуйи Чирчиқ ва Янгийўл районларининг пешқадам колхоз ва совхозлари ҳам ғўза парвариши суръатини тобора жадаллаштирмоқдалар. Аммо, областимиз бўйича умуман олганда, бу иш ҳали суст бажарилмоқда. Ғўза парвариши соҳасида Сирдарё райони оқсаб қолмоқда. Бу ерда илгариги беш кунликка нисбатан ўтган беш кунликда 6572 гектар кам майдон культивация қилинган. Шу долзарб кунларда Охунбобоев номли, «Победа», Карл Маркс номли ва бошқа колхозларда ғўза парваришига етарли аҳамият берилмаётир.

Бекободда ҳам ғўза парвариши суст, талабчанлик бўшаштириб юборилган.

Комсомол ва Сирдарё районларининг кўпгина колхозларида ғўзалар ёввойи ўтдан тозаланмаган.

Ҳозир ҳар бир туп ғўзани меҳр билан парвариш қиладиган, ёввойи ўтларни битта қўймай йўқотадиган вақт. Колхоз правленнеларининг раҳбарлари эса буни унутиб қўймоқдалар. Юқоридаги маълумотдан равшан кўриниб турибдики, айрим районларда ғўза қатор ораларини қўл билан ишлаш сусайтириб юборилган.

Мўл ҳосил учун олиб борилаётган курашга ҳар бир колхозчи актив иштирок этиши зарур. Шундай бўлишига қарамасдан Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ ва Сирдарё районларида кейинги беш кун ичида одамларнинг ишга чиқиши кескин даражада камайиб кетди. Ахир пайкалларда одамлар қиладиган иш жуда кўп-ку! Ғўзани чеканка қилишни мумкин қадар тезроқ тугаллаш, қатор ораларидаги тупроқнинг тоза ҳолда сақланишини кузатиб бориш, айрим ўсимликларнинг пастки шохларини сидириб ташлаш ҳозирги куннинг энг муҳим вазифасидир.

Мўл ҳосил тўплашда ғўзани ўз вақтида суғориш қанчалик катта аҳамиятга эга эканлигини ҳар бир деҳқон жуда яхши тушунади. Ҳозирги кунларда комсомол районининг далаларидаги ғўзалар, айниқса, чанқаб қолаётир. Бу районнинг раҳбарлари суғориш ишларини яхши йўлга қўйиш, сувчиларнинг юқори унум билан ишлашлари учун етарли шароит яратиб бериш тўғрисида қайғирмоқлари зарур.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари! Ғўза парваришида мавжуд тракторларнинг юқори унум билан ишлаши, қатор оралардаги тупроқнинг доимо юмшоқ ва нам ҳолда сақланиши учун зарур барча тадбирларни сифатли амалга оширайлик. Самарали меҳнатимиз билан бу йил «оқ олтин»дан баракали хирмон кўтарайлик.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг IV пленуми тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1962 йил 2 августда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг IV пленуми бўлиб ўтди.

Пленум ташкилий масалани кўрди.

Ўртоқ **Ф. Е. Титов** республикадан бошқа жойга ишга кетганлиги муносабати билан Пленум уни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари ва бюро аъзолиги вазифаларидан озод қилди.

Пленум ўртоқ Владимир Алексеевич **Карловни** Ўзбекистон КП Марказий Комитети аъзолари составига киритди ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг иккинчи секретари ҳамда бюро аъзоси қилиб сайлади.

Пленум ўртоқ **С. Н. Усмонов** республикадан бошқа жойга ишга кетганлиги муносабати билан уни Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ва бюро аъзолиги вазифаларидан озод қилди.

Ўртоқ Ашур **Ҳайдаров** Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ва бюро аъзоси қилиб сайланди.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Ш. Р. Рашидов** катта нутқ сўзлаб, республика саноати, қурилиши, қишлоқ хўжалиги ва маданиятини янада ривожлантиришнинг баъзи масалаларига тўхталди.

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР! МЎЛ ҲОСИЛ ТЎПЛАШДА АВГУСТНИНГ ҲАР БИР КУНИ ВА ҲАР БИР СОАТИДАН УНУМЛИ ФОЙДАЛАНИНГ. ҒЎЗА ЧЕКАНКАСИНИ КЕЧИКТИРМАНГ, БУ ИШНИ МУТАХАССИСЛАРНИНГ ТАВСИЯСИ АСОСИДА, ҒЎЗАНИНГ РИВОЖИНИ ҲИСОБГА ОЛГАН ҲОЛДА ЎТКАЗИНГ.

Сувдан тежаб-тергаб фойдаланинг, ғўзани чуқур эгат бўйлаб сувни жилдиратиб оқизиб суғоринг. ЧАЛА СУҒОРИШ ҲАМ, БОСТИРИБ СУҒОРИШ ҲАМ ҲОСИЛГА КАТТА ЗАРАР КЕЛТИРИШИНИ УНУТМАНГ.

ҒЎЗАГА ШАРБАТ СУВИ ОҚИЗИШНИ КЕНГ ҚЎЛЛАНИНГ.

Шунга эришиш керакки, терим бошлангунга қадар ҲАР ТУП ҒЎЗАДА КАМ ДЕГАНДА 10—12 ТАДАН КЎСАК БЎЛСИН.

ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИГА ҚАДАР ДАҒАЛ ХАШАК ТАЙЁРЛАШ ВА СИЛОС БОСТИРИШНИ ТУГАЛЛАЙЛИК!

Областимизда дағал хашак тайёрлаш ва силос бостиришнинг бориши тўғрисида 1962 йил 31 июлдаги

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар ва территориал ишлаб чиқариш бошқармаларининг номи	Тайёрланган дағал хашак	Бостирилган силос
Оққўрғон	11,3	7,2
Бўка	18,5	1,9
Пискент	12,7	10,5
Ўрта Чирчиқ	30,8	13,9
ЧИРЧИҚ БОШҚАРМАСИ БЎЙИЧА	19,3	8,6
Оҳангарон	32,6	1,0
Бўстонлиқ	85,0	1,5
Калинин	18,6	4,0
Оржоникидзе	37,4	10,2
ТОШКЕНТ БОШҚАРМАСИ БЎЙИЧА	37,6	4,9
Юқори Чирчиқ	59,4	13,4
Қуйи Чирчиқ	21,3	50,9
Чиноз	29,5	21,1
Янгийўл	50,6	8,2
ЯНГИЙЎЛ БОШҚАРМАСИ БЎЙИЧА	39,9	23,8
Гулистон	16,3	0,7
Комсомол	25,6	4,3
Сирдарё	37,0	16,4
СИРДАРЁ БОШҚАРМАСИ БЎЙИЧА	26,9	7,8
Бекобод	23,5	6,5
Янгиер	21,1	28,3
ЯНГИЕР БОШҚАРМАСИ БЎЙИЧА	21,9	19,3
ОБЛАСТЬ БЎЙИЧА	29,8	13,5

* * *

Юқоридаги маълумотдан кўриниб турибдики, областимизнинг кўпчилик районлари ва колхоз-совхозларида дағал ем-хашак тайёрлаш ҳамда силос бостиришдек муҳим ишга етарли аҳамият берилмаётир.

Илғор колхоз ва совхозлар ҳозирдан бошлаб қишнинг ғамини емоқдалар ва мавжуд чорва молларига етарли миқдорда дағал хашак тайёрлаб қўймоқдалар. Аммо кўпчилик хўжаликларда бу иш жуда суст бажарилаяпти.

Кўпчилик майдонларимизда маккажўхори аллақачон силос бостиришга етилди. Бироқ айрим районларни ҳисобга олмаганда деярли ҳамма жойда силос бостириш ишлари талабга мутлақо жавоб бермаяпти.

Дағал хашак тайёрлаш планини Бўстонлиқ райони 85,0 процент, Юқори Чирчиқ райони 59,4 процент, Янгийўл райони 50,6 процент бажариб, областда юксак кўрсаткичга эришган. Лекин Оққўрғон, Пискент, Бўка, Калинин, Гулистон районларида бу соҳада берилган топшириқ ҳали 20 процентига ҳам етказилгани йўқ. 31 июлга қадар Гулистон райони 0.7 процент, Оҳангарон райони 1,0 процент, Бўстонлиқ райони 1,5 процент, Бўка райони 1,9 процент миқдорида силос бостирган холос.

Маҳаллий партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари дағал хашак тайёрлаш ва силос бостириш соҳасида рўй бераётган бундай жиддий камчиликларга тезда барҳам беришлари лозим. ҲАР БИР ХЎЖАЛИКДА ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИ БОШЛАНГУНИГА ҚАДАР ДАҒАЛ ХАШАК ТАЙЁРЛАШ ВА СИЛОС БОСТИРИШ ЮЗАСИДАН БЕЛГИЛАНГАН ДАВЛАТ ПЛАНЛАРИНИ ТЎЛА-ТЎКИС БАЖАРИШ ЮЗАСИДАН ТЕЗЛИК БИЛАН КОНКРЕТ ТАДБИРЛАР АМАЛГА ОШИРИЛИШИ ЗАРУР.

ПАХТА УЧУН КУРАШДА ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ДАВР

Залга Ўзбекистон партия, совет, қишлоқ хўжалик ташкилотларининг раҳбар ходимлари тўпланишган. Тожикистон ва Туркманистон пахтакорларининг яқинда Ўзбекистон далаларида бўлган ўзаро текшириш делегацияларининг ахбороти эшитилди.

Дўстлар традицион мусобақага амал қилиб ғўза парваришининг аҳволини атрофлича таҳлил қилдилар, пахтадан мўл ҳосил олиш учун олиб борилаётган курашда йўл қўйилаётган муҳим камчиликларни ҳаққоний равишда танқид қилдилар. Шуни айтиш керакки, кўпроқ камчиликлар тўғрисида гапирилди, ҳақиқатан ҳам шундай бўлиши керак, чунки мамлакатнинг пахтакор республикаси далаларида ташвишли аҳвол юз берган эди.

Об-ҳавонинг инжиқлиги туфайли республикада 3000 гектар — деярлик пахта майдонининг тўртдан бир қисмига чигитни қайта экишга тўғри келди. Кўпгина хўжаликлар ўз далаларига чигитни икки-уч бор экдилар. Бу иш июнь ойининг ўрталаригача чўзилди. Каттагина майдонларда ҳозир ҳам ғўза ривожланишдан бирмунча орқада қолмоқда.

Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз пахтакорлари мўл ҳосил учун курашда юксак ташкилотчилик ва ҳақиқий қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар. Бу колхозда ҳам жала ёғиб кўчатга катта зарар етказди. Бу ерда ҳам қайта экиш ва ола чиққан ерларга қўшимча экиш ишлари бажарилди. Бироқ колхозчилар қийинчиликлар олдида тиз чўкмадилар. Улар барча чопиқ тракторларининг юқори унум билан ишлашини таъминладилар, минерал ва органик ўғитлардан, сувдан унумли фойдаландилар. Яқинда колхоз аъзолари ўзларининг илгариги олган мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар ва давлатга 9 минг ўрнига 10 минг тонна «оқ олтин» сотишга қарор қилдилар.

Жарқўрғон районидаги «Меҳнат роҳат» колхози майин толали пахтадан мўл ҳосил етиштириш соҳасида бутун республикага донг таратган. Ҳозир бу колхознинг ғўза тупларида мўл ҳосил тўпланмоқда. Ҳар туп ғўзада ҳозирнинг ўзидаёқ 4—5, ҳатто 6 тадан кўсак бор. Ҳар гектар ердан 40 центнердан майин толали пахта топширамиз! — Колхознинг ўртоқ Масис Хуррамова бошлиқ бригадаси аъзоларининг мажбурияти ана шундай.

Поп районидаги Ленин номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Совети депутати ўртоқ Мелиқўзи Умурзоқов бошлиқ бригада аъзолари ҳар гектар ердан 60 центнердан ҳосил топшириш учун курашмоқдалар. Бу бригада аъзолари барча майдонда ғўза тупларининг нормал қалинликда бўлишини таъминладилар, улар ғўза парваришида комплекс агротехника усулларини қўлланиб, ўсимликнинг ривожланишини тезлаштирдилар, эрта муддатларда ҳосил тугишини таъминладилар.

Лекин шуни ҳам айтиш керакки, табиат қийинчиликларига қарши курашишга ожизлик қилиб қолган хўжаликлар республикада озмунча эмас. Шунинг учун ҳам бир қатор районлар ва областларда каттагина майдонлардаги ғўза қаровсиз қолдирилган. Фарғона ва Зарафшон водийларидаги, Тошкент ва Сурхондарё областларидаги, Хоразм воҳасидаги кўпгина районларда экинни ўт босиб кетган.

Тошкент областида ҳам муҳим камчиликлар бор. Областда трактор паркидан ёмон фойдаланиляпти, шунинг учун ҳам анчагина майдонлардаги ғўза эндигина уч марта культивация қилинди. Кўпгина хўжаликлар квадрат-уялаб ўстирилаётган ғўзаларни кўндалангига культивация қилишнинг аҳамиятига етарли баҳо бермаётирлар. Ғўза кўндалангига эндигина икки марта культивация қилинганлигини фақат ана шу билан изоҳлаш мумкин. Бегона ўт ва ғўза зараркунандаларига қарши кураш қониқарсиз ташкил этилган. Меҳнатга қобилиятли колхозчиларнинг кўпгина қисми дала ишларида қатнашмаётир.

Ҳозир 3 миллион 350 минг тонна «оқ олтин» учун курашда ҳал қилувчи кунлар бошланди. Август ғўзанинг гуллаш ва ҳосил тўплаш, кўсаклаш ойидир. Бу ойда ҳар бир литр, ҳар бир қатра сувдан тежаб-тергаб тўғри фойдаланиш, сувнинг қўшимча манбаларини қидириб топиб улдан ғўзани суғоришда фойдаланиш муҳимдир.

Бироқ шунга қарамай; республиканинг турли зоналарида ғўзанинг учдан бир қисмига ҳали иккинчи сув берилмаган. Учинчи суғориш яқиндагина бошланди ва бу иш эндигина бешдан бир қисм майдонда ўтказилди. Ўзбекистонда бир вақтлари ғўзани чиниқтириб суғориш «назарияси» ҳукмрон эди. Ана шунга амал қилиб баъзи бир хўжаликлар ғўза то гуллагунга қадар унга ҳатто бирон марта ҳам сув қуймас эдилар. Лекин ана шундай чиниқтириш ҳамма вақт ғўзанинг ҳосил элементларининг ёппасига тўкилишига ва оқибат натижада ҳосилнинг каттагина қисмини йўқотишга олиб келарди. Бу йилги ёзнинг тажрибаси шуни кўрсатадики, ғўзани чиниқтириш «назарияси»нинг тарафдорлари республика н и н г кўпгина районларида ҳали ҳам бор экан ва улар ғўзанинг чанқатиб қўйилиши хавфини юзага келтирдилар.

Республиканинг қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалик органлари сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш мақсадида зарур чораларни кўрмаётирлар. Сувдан фойдаланиш коэффициенти деярлик ҳамма ерда ҳаддан ташқари паст. Республика Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш ҳамда сув хўжалиги министрлари Эргашев ва Билбас ўртоқлар, кўпгина маҳаллий раҳбар ходимлар сув ресурсларининг исроф қилиниши билан келишмоқдалар.

Кўпгина суғориш манбаларидан чегараланган миқдорда сув олинаётган бўлишига қарамасдан, бу қимматбаҳо сувдан кўпинча ёрдамчи участкалардаги экинларни суғоришда фойдаланилмоқда, коллектор ва зовур тармоқларига бекорга оқизиб қўйилаётир, йўл ва йўл чеккаларида сув тошиб ётибди. Ваҳоланки, ана шундай бир вақтда ғўза чанқаб, ҳосил элементларини тўкмоқда. Ғўзани кечасию-кундузи суғоришни аллақачоноқ ҳамма ерда ташкил қилиш керак эди, лекин бу иш ҳозирча илғор хўжаликлардагина амалга оширилмоқда. Кўпгина колхоз ва совхозларда ғўза асосан кундузи суғорилмоқда.

Йирик массивларни бирйўла суғориш учун сув жамлаштирилган ҳолда берилиши керак. Бу суғоришдан сўнг культивацияни кенг кўламда йўлга қўйиш ва шу йўл билан тупроқнинг қуриб қолиши олдини олиш мумкин. Лекин кўпгина хўжаликларда олинаётган сув бирданига кўп участкаларга бўлиб юборилади. Натижада суғориш учун икки-уч ҳисса кўп вақт кетади. Бу эса суғоришдан сўнг қатор ораларини трактор билан культивация қилиб, тупроқни юмшатиш ишларининг чўзилиб кетишига сабаб бўлмоқда. Сув танқислигига барҳам бериш, ғўзани чанқатиб қўймаслик учун кўпгина хўжаликлар давлат ёрдамида қудуқлар қаздилар, унга насослар ўрнатдилар ва насос орқали ўз далаларига сув чиқармоқдалар. Лекин шу билан бирга кўпгина маблағ сарфланиб қурилган қудуқларнинг анчагина қисми ҳалигача насослар билан таъминланмаган, бир қатор районларда улардан фойдаланилмаётир. Қишлоқ хўжалигини бошқаришнинг янги органлари чигит экишни ўтказиш, колхозчилар, совхоз ишчиларининг чигитни бир текис ундириб олиш, гектарларнинг тўлалигига эришиш йўлида олиб борган курашида катта ташкилотчилик ролини ўйнадилар. Ишлаб чиқариш бошқармаларининг кўпгина мутахассислари дала ишларига моҳирлик билан раҳбарлик қилиб, хўжаликларга мўл ҳосил етиштиришда мавжуд резерв ва имкониятлардан фойдаланишда кундалик ёрдам бериб бормоқдалар.

Лекин шуни ҳам айтиш керакки, баъзи бир бошқармалар колхоз ва совхозларнинг ишлаб чиқариш фаолиятига ҳали етарли даражада таъсир кўрсатмаётирлар, улар баъзан бу йилнинг шароити туфайли юз берган қийинчиликлардан келиб чиққан масалани ҳал қилишдан ўзларини четга тортмоқдалар. Кўпгина ишлаб чиқариш ва тайёрлаш область бошқармалари жонли иш ўрнига қоғозбозлик билан шуғулланмоқдалар.

Республиканинг қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлиги Қишлоқ хўжалик министрлигидан кўпгина яроқсиз иш усулларини илгариги функциялари билан мерос қилиб олган. Министрликдан ҳозир ҳам, илгаригидек жойларга узлуксиз равишда буйруқлар, директивалар, кўрсатмалар, талабномалар юборилмоқда. Қоғозбозлик жонли ташкилотчилик ишидан устун бўлиб қолмоқда.

Ўзбекистон етти йилликнинг дастлабки уч йили давомида Ватанга 200 минг тоннага яқин пахтани кам етказиб берди. Республиканинг пахтакорлари бу йил ишни шундай ташкил этишлари керакки, 3 миллион 350 минг тонна «оқ олтин» топшириш юзасидан олинган мажбурият, албатта, бажарилсин. Барча хўжаликлар, барча бригадалар ана шу юксак мақсад сари ҳаракат қилсинлар.

Мамлакатга пахта керак! Ғўза парвариши соҳасидаги камчиликларни тезроқ тугатиш зарур. Ўзбекистон йилнинг охирига бориб мамлакатга социалистик мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилганлиги тўғрисида рапорт бериши учун бутун куч ва ғайратни сафарбар қилайлик!

А. ИВАХНЕНКО,
«Правда Востока» республика газетасининг редактори.

И. МУҚИМОВ,
«Правда»нинг Ўзбекистон ССРдаги мухбири.

(«ПРАВДА», 2 август).

ЎРТОҚ Н. С. ХРУШЧЕВ ХЕРСОН ОБЛАСТИДА

ГЕНИЧЕСК (Херсон области), 31 июль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев бугун эрталаб Херсон областининг Геническ районидаги «Волна революции» колхозининг далаларида бўлиб, маккажўхори йиғиштирадиган янги машиналар билан танишди. КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Украина КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Украина ССР Министрлар Советининг раиси В. В. Шчербицкий, Украина ССР Олий Совети Президиумининг раиси Д. С. Коротченко Н. С. Хрушчев билан бирга бу ерга келдилар. Украина КП Херсон область комитетининг биринчи секретари А. С. Кочубей, Херсон область ижроия комитетининг раиси Т. Г. Барильник ҳам колхозга келишди.

Никита Сергеевич Хрушчев ҳар қайси машинанинг иш унуми билан, унинг фойдаланишдаги фазилатлари билан батафсил қизиқади, конструкторларга бир қанча мулоҳазалар айтади.

Шундан сўнг ўрток Н. С. Хрушчев «Грузия» колхозига келди.

Н. С. Хрушчев маккажўхори пайкалларини ва полизни кўздан кечирди. Никита Сергеевич маккажўхори ҳосилдорлигини ошириш тўғрисида, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ҳақида колхоз раҳбарлари билан суҳбатлашди.

ДЎСТЛИК ПАРКИ

МОСКВА, (ТАСС). Ёшларнинг Москвада ўтказилган VI Жаҳон фестивали кунларида Шимолий дарё вокзали рўпарасидаги жуда катта бўш майдонда дўстлик парки очилган эди. Жуда кўп делегацияларнинг вакиллари бу ерда уч минг дарахт кўчати ўтқаздилар.

Москва фестивалининг қатнашчилари ҳозир бу паркка келганларида, ана шу Дўстлик паркини таний олмас эдилар. Каштанлар уч баравар баланд ўсиб, ҳозир мева бермоқда. Беш қитъа йигит ва қизлари ўтқазган эман дарахтлари ўсиб, уларнинг бўйи тўрт метрга етиб қолган. Ёш қайин дарахтлари ва хиёбонлар ниҳоят кўркам. Фестивалнинг беш баргли эмблемаси байрамдагидек кўзга яққол ташланиб турибди. Бу эмблемани гулчилар ҳар йили янгилаб турадилар.

Дўстлик парки 70 гектаргача кенгайтирилади. Унда кўп ҳовузлар қурилади. Катта ҳовузнинг ўртасидаги оролда 2.500 ўринлик очиқ театр қурилади. Паркка кириладиган асосий йўлда халқлар дўстлиги монументи қуриш мўлжалланади.

Совет Иттифоқида

ДНЕПР СУВЛАРИ ДАЛАЛАРГА ЕТИБ КЕЛДИ

АПОСТОЛОВО (Днепропетровск области), (ТАСС). Днепр суви янги магистрал канал бўйлаб оқиб, район хўжаликларининг далаларига етиб келди. Гидро қурувчилар тўртта кучли насос станциясига эга бўлган суғориш системасини фойдаланишга топширдилар. Бу насослар 2.800 гектарга яқин қишлоқ хўжалик майдонларини сув билан таъминлайди. Бу иншоотнинг ишга туширилиши билан областда ирригация ишларининг йиллик программаси муддатидан илгари бажарилди.

Муваффақиятга эришишда прогрессив янгиликлардан фойдаланиш катта аҳамиятга эга бўлди. «Днепроспецстрой» трестининг мутахассислари оригинал профилли чўмич яратдилар. Бу чўмич экскаваторга тиркалади. Агрегат бир кунда 200 метрдан кўпроқ суғориш каналини тайёрлаб беради. Профилли чўмичга эга бўлган ҳар бир машина бир неча оддий канал қазувчи машина ўрнини босади, 500 га яқин тупроқ қазувчилар ишини бажаради.

Каналлар юзасига монолит бетон ёткизиш ўрнига етти метрли тайёр новлардан фойдаланиш ишни бир неча марта тезлаштириш имконини бермоқда. Бу новларни олдиндан таранг қилиб тортилган темирбетондан тайёрламоқдалар. Ана шундай новларни ишлаб чиқарадиган технология линиясидаги ускуналарни созлаш бошланди.

Ҳозир қурувчилар янги мажбурият олдилар. Улар йил охиригача иккита насос станциясига эга бўлган суғориш системасини ишга тушириш, яна уч минг гектар ерга сув чиқариб беришни мўлжалламоқдалар.

Москва области. Ногинск паррандачилик фабрикаси 1962 йилда 6 миллион дона тухум етиштиради. Бу ўтган йилдагига нисбатан бир миллион дона кўпдир. Суратда: Ногинск паррандачилик фабрикасида.

В. Кунов фотоси (ТАСС фотохроникаси).

МАМЛАКАТ ДАЛАЛАРИДА

МИНСК. Белоруссия далаларида яхши ҳосил етилди. Гомель, Гродно ва Брест областларининг илғор хўжаликларида кузги жавдари буғдойдан гектарига 16—18 центнердан дон янчиб олинди.

Республикада қишлоқ хўжалик машиналаридан ғоят унумли фойдаланиш учун мусобақа авж олди.

КИЕВ. Украинада ҳаво қанд лавлагининг ривожланиши учун қулай бўлиб турибди. Николаев ва Винница областларининг кўп хўжаликларида лавлаги илдизларининг вазни 200—250 граммга етади. Механизаторлар экинлар парваришини давом эттирмоқдалар: республика лавлагикорлари биринчи марта «КС-3» маркали кўп комбайнлар олдилар. Комбайнлар шнекли тозалагич-погрузчиклар билан таъминланган. Қазиб олинган ва тозаланган илдизлар ердан қия элеватор ёрдами билан автомашиналарга ортилади. Кўп меҳнат талаб қиладиган қўл ишларига эҳтиёж қолмайди. Бу техникани қўллаш ҳосилни йиғиштириб олишни 2—2,5 баравар тезлаштиради.

ТЮМЕНЬ. Тюмень областида ғалла ўрим-йиғими авжида. Бердюк районидан механизатор Андрей Захаров жуда яхши натижаларга эришмоқда. У, бир кунда 50 гектар ердаги жавдари буғдойни ўриб, нормани икки баравар ошириб бажарди. Ишим районидан ғаллакор Фёдор Шалигин ҳам худди шундай натижаларга эришди.

Областнинг кўп механизаторлари илғорлардан намуна олиб ишламоқдалар. Улар ўрим-йиғим муддатларини анча қисқартиришга ҳамда давлатга камида 40 миллион пуд ғалла сотиш мажбуриятини муваффақиятли бажаришга интилмоқдалар.

ЧИМКЕНТ. Жанубий Қозоғистон ўлкасининг колхоз ва совхозлари ғўза чеканкасини бошлаб юбордилар. Биринчи марта 90 та чеканка машинаси далаларга чиқарилди. Бундай агрегатларнинг ҳар қайсиси 60 пахтакорнинг ишини бажаради.

ЧЕРКАССИ. (Украина ССР). Чернобаев районидаги «Украина» колхозида 700 гектар майдондаги маккажўхори қатор ораларига хашаки ошқовоқ экилган. Биринчи йиғимдаёқ гектаридан 25—30 центнердан ошқовоқ олинди. Аммо ўсимликларда ҳали ҳосил кўп. Шундай қилиб, бу ерда маккажўхори қатор ораларида 40 минг тоннага яқин қўшимча озуқа етиштирилади.

(ТАСС).

ЯНГИ КИТОБЛАР

Ўзбекистон ССР Давлат бадиий адабиёт нашриёти қуйидаги китобларни босмадан чиқарди:

Ҳамид ҒУЛОМ. Машъал. Роман II китоб, 274 бет, тиражи 60.000, баҳоси 61 тийин.

Жуманиёз ЖАББОР. Она-ер қўшиғи. 38 бет, тиражи 5.000, баҳоси 7 тийин.

ШУКРУЛЛО. Инсон ва яхшилик. Шеърлар. 102 бет, тиражи 10.000, баҳоси 22 тийин.

Мухтор ХУДОЙҚУЛОВ. Қоя ва харсангтош. Масаллар ва сатирик шеърлар. 45 бет, тиражи 5.000, баҳоси 8 тийин.

Мурод ХАЛИЛ. Эргаш олов. Достон. 42 бет, тиражи 5.000, баҳоси 12 тийин.

Азиз АБДУРАЗЗОҚ. Яна баҳор... Шеърлар. 86 бет, тиражи 5.000, баҳоси 12 тийин.

Исоқ ЎКТАМОВ. Ҳикоялар. 90 бет, тиражи 10.000, баҳоси 11 тийин.

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти қуйидаги китобларни босиб чиқарди:

Н. П. МАЛИНКИН. Сувнинг танқислигида ўғитдан фойдаланиш. 20 бет. Тиражи 5.000, баҳоси 4 тийин.

Х. ВОҲИДОВ. Бердақнинг ижтимоий-сиёсий қарашлари. 37 бет, тиражи 3.000, баҳоси 6 тийин.

И. ШКЛОВСКИЙ. Бошқа планеталардаги ақлли мавжудотлар билан алоқа боғлаш мумкинми? 24 бет, тиражи 3.000, баҳоси 5 тийин.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» материаллари изидан

„РУЛДАГИ ТЕКИНХЎРЛАР“

Газетамизнинг 23 июнь сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган рейдбригада материалида Тошкентдаги енгил автомобиль хўжаликларининг айрим ходимлари давлат машиналаридан ўз шахсий бойликларини орттириш учун фойдаланаётгани, такси машиналарни ҳайдовчи баъзи шоферлар пассажирлардан ошиқча ҳақ олиши, пассажирларга хизмат кўрсатишни асоссиз рад қилиши, баъзи шахсий машина эгалари ўз автомашиналарини текин даромад манбаига айлантириб қўйгани фош этилган эди.

Қуйида ана шу мақолага олинган жавоблардан бирини эълон қиламиз:

«Биринчи автомобиль комбинатида ишловчи айрим шоферларнинг пассажирлар ҳақига хиёнат қилиши, меҳнаткашларга хизмат кўрсатишдан асоссиз бўйин товлаши ва меҳнат интизомини бошқа хилда бузиш ҳоллари ҳақидаги фактлар мақолада тўғри очиб ташланган деб топилди. Бу фактлар текшириш вақтида қўшимча материаллар билан ҳам исбот этилди.

Комбинат дирекцияси, партия ташкилоти ва касаба союз маҳаллий комитети бундай ҳолларга хотима бериш учун ҳар бир ҳодисани коллектив ўртасида муҳокама қилиб, айбдорларга нисбатан қаттиқ чоралар кўра бошлади. Такси линияларида маъмурият ва жамоатчилик контроли кучайтирилди. Меҳнат интизомини бузиш ва меҳнаткашлар ҳақига хиёнат қилиш тўғрисидаги фактлар деворий ва сатирик газеталар ҳамда радио орқали жамоатчиликка эълон қилиниб турилади.

Мақолада тилга олинган шоферлар Юнусов, Юсупов ва Бекқуловлар вазифаларидан олиб ташланди ва уларни жиноий жавобгарликка тортиш учун ишлари тергов органларига ҳавола қилинди.

С. ҒУЛОМОВ,
1-автокомбинат директори.

П. Н. ИГУМНОВ,
партия ташкилотининг секретари,

М. П. ФЕФЕЛОВ,
маҳаллий комитет раиси».

БУТУНИТТИФОҚ ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР КУНИ ОЛДИДАН

ИЛК ЁҒДУЛАР

КАЙФНИНГ ОҚИБАТИ

У ўртоқлари қаршисида бошини қуйи солган ва қўлларини келишган қомати узра орқага ўтказиб ушлаган ҳолда турар, мана шу кучли, вазмин қўллар унга гўё кераксиз бўлиб қолгандек туюларди. Лев Фальтин чуқур нафас олди, сўнгра шу ўтирганларга, қилиб қўйган гуноҳи учун жазо бераётган кишиларга яна бир тикилиб чиқди. Ҳаммасининг юзида жиддийлик ҳукмрон эди.

... Кеча Лев цехга маст бўлиб келди. Старший пўлат эритувчи сифатида у мартен ишини бевосита кузатиб туриши ва ковшга эриган пўлатни ўз вақтида оқизиши лозим эди. Бироқ Левнинг вақти чоғ эди, дунёни сув босса тўпиғига чиқмасди. Вақт ўтмоқда. Мартенда металл тобора эриб борар, гўё ташқарига отилиб чиққудек бўлиб пишқирарди.

— Пўлатни қуйиш керак, — деди унинг дастёри.

— Э-э, оғайни, — Лев ўзини қайсарликка олди. — биласанми: донога ақл ўргатаман деб, ақлдан оздириб қўйма, тағин. Тушундингми? Яхшиси, кел чекиб, бироз дам олайлик, иш бўлса қочмайди...

Пўлат эритиш — хамир қориш эмас. Жуда ҳам аниқликни талаб қиладиган мураккаб касб бу. Вақтидан 5—10 минут ўтиб кетса борми, пўлатни бой бериб қўйиш ҳеч гап эмас. Ниҳоят Фальтин қўлига лом олди ва лёткага уриб кўрди: лом четга сапчиди. Старший пўлат эритувчи бор кучини жамлаб яна лёткага урди. Бироқ фойдасиз эди: металл мартенда ортиқча вақт туриб қолибди.

Пўлат эритувчи кечирилмас гуноҳ қилиб қўйганлигини энди тушунди. Тез орада лаборатория анализни олиб келишди. Эритилган пўлат маркаси ригалик тепловозчиларнинг заказн бўйича қуйилмалар тайёрлаш учун давлат стандартига тўғри келмас экан. Демак маҳсулот брак қилинди!

Мана у энди завод «Комсомол прожектори» штабининг аъзолари қаршисида бошини қуйи солган ҳолда турибди. Штаб бошлиғи, ёш инженер Анвар Бухатовнинг ҳам, пўлат қуйиш цехи раҳбарларининг ҳам кўзи унга тикилган.

— Айбдорман, — титроқ овоз билан деди Лев. — Ҳаммасини тушуниб турибман. Фақат бир илтимосим бор. Менга ҳар қандай жазо берсаларинг розиман... Лекин... лекин мени мартен ёнида қолдиришларингни ўтинаман. Чунки, мартенсиз яшайолмайман. Гуноҳимни оқлашга фурсат беринглар...

Дўстлари унинг ҳароратли қалб сўзларига ишонишди, мартен ёнида қолдиришди.

Ўртоқларининг ишончи Лев Фальтинга қанот боғлади, ҳалол меҳнат сари етаклади. У ҳозир нуқул аъло сифатли эритма тайёрламоқда.

ИЛҒОРЛАРГА НИМА БЎЛДИ?

Механика цехлари планларининг тақдири кўп жиҳатдан пўлат эритиш цехининг қай даражада ишлашига боғлиқ. Цех ўз вақтида қуйилмалар етказиб беролмаса борми, токарларнинг ҳам, фрезировкачиларнинг ҳам, бошқа касбдагиларнинг ҳам аҳволига вой.

Июнь ойининг охирлари эди. Цехда қуйилмалар тайёрлаш суръати кескин пасайиб кетди. Шунда «Комсомол прожектори» ёрдамга келди. Ўртоқ А. Бухатов бошчилигидаги штаб аъзолари бўй берган аҳволни синчиклаб текшира кетдилар. Улар ишчилар билан яқиндан алоқа қилиб, ишлаб чиқариш графигининг бузилиш сабабларини чуқур ўргандилар. Маълум бўлишича, цехдаги мавжуд асбоб-ускуналар, механизация воситалари анча эскириб, ишдан чиқиб қолган, шу сабабли кўпгина операциялар қўл кучи билан бажарилаётган экан. «Прожектор» бонг уриб юборди. Завод маъмурияти ва партия комитети олдига цехни дарҳол янги механизмлар билан таъминлаш масаласи қўйилди.

Маъмурият ҳам шошилинч чоралар кўрди: янги асбоб-ускуналар, механизмлар келтириш тезлаштириб юборилди. Корхонанинг рационализатор ва ихтирочилари, техника бўлимининг инженерлари ҳам ижодий активликни янада ошириб юбордилар. Цех қайта жиҳозланиб, изга туширилди.

Дизель цехида ҳам кейинги пайтларда бўшашувчилик сезила бошлади. Вақти-вақти билан асбоб-ускуналар тўхтаб, ишчилар баъзан бўш юрадиган бўлиб қолдилар. Штабнинг актив аъзоларидан инженер-технолог Роман Мухсин ва энергия цехи мастери Юрий Астаховлар бу цехга келиб, текширув ўтказдилар. Маълум бўлдики, асбобсозлик ҳамда 1-механика цехлари дизель деталларини ўз вақтида тайёрлаб бермаётганлиги туфайли машиналарни ремонтдан чиқариш муддати кечикаётган экан. «Прожектор» яна бонг урди: қолоқ цехлар ва уларнинг раҳбарлари қаттиқ огоҳлантирилди. Кўп ўтмай дизелчилар йиғиш учун зарур бўлган деталларни ўз вақтида ола бошладилар.

ШТУРМЧИЛИК САБАБИ?

Тепловоз цехининг ҳатто раҳбарлари ҳам рўй берган аҳволга тушуна олмасдилар: ишлаб чиқаришнинг мазаси қочган эди. Цех тепловозни қисмларга ажратишда улгура олмаяпти. Бунинг натижасида тепловознинг узел ва агрегатларини ремонт қилувчи участкаларнинг ҳам графиги бажарилмаётир. Энди нима қилиш керак? Синчиклаб текшириб қаралса, кўндаланг турган масаланинг «ўзаги» топилди-қўйди: заводнинг план-ишлаб чиқариш бўлими цехга «касал» тепловозларни етказиб беришни нотўғри планлаштирган, яъни ремонт қилиниши лозим бўлган тепловозлар бир меёрда келтирилмас экан. Тепловозлар кам келганида кўпчилик участкалар ишсиз, бўш туриб қолар, кўп келтирилган пайтларда эса штурмчилик бошланаркан.

Шундай қилиб «Комсомол прожектори» активлари бу нуқсонни ҳам фош этдилар. План бўлимининг ишидаги камчиликлар дарҳол бартараф қилинди.

ЯНГИ ШИОР

Корхонада «Комсомол прожектори» штаби ташкил топганидан бери озгина вақт ўтди, холос. Бироқ унинг илк ёғдулари ишлаб чиқаришнинг барча участкаларини ёритиб турибди. «Прожектор» тобора равшанроқ порламоқда.

Характерли томони шундаки, 100 дан ортиқ активни ўз атрофига тўплаган ва 15 та зарбдор отрядга бўлинган «Комсомол прожектори» ишлаб чиқариш технологиясига тобора чуқурроқ кириб бормоқда. У планнинг бажарилиши ҳақида қайғуради, фойдаланилмаётган резервларни қидириб топади, уларни коммунизмга хизмат қилдиради.

Яқинда заводда илгари олинган йиллик социалистик мажбурият қайта кўриб чиқилди. Корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ўз имкониятларини қайта-қайта ҳисоблаб чиқиб, йиллик программани аввал белгиланганидек 29 декабрда эмас, балки 25 декабргача адо этишга қарор қилдилар. Янги мажбуриятга асосан йил мобайнида планга қўшимча «ТЭ-3» тепловозининг олтита секцияси, 250 жуфт ғилдирак ремонтдан чиқарилади, пландагидан ташқари 110 минг сўмлик маблағ тежалади.

«Комсомол прожектори» завод маъмурияти, партия, касаба союз ва комсомол комитетлари билан бир сафда туриб, бутун коллективни олинган юксак мажбуриятни бекамикўст адо этишга сафарбар этмоқда.

«Комсомол прожектори» катта ҳаётга йўлланма олди!

А. ЮДАНОВ,
Тошкентдаги Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводи.

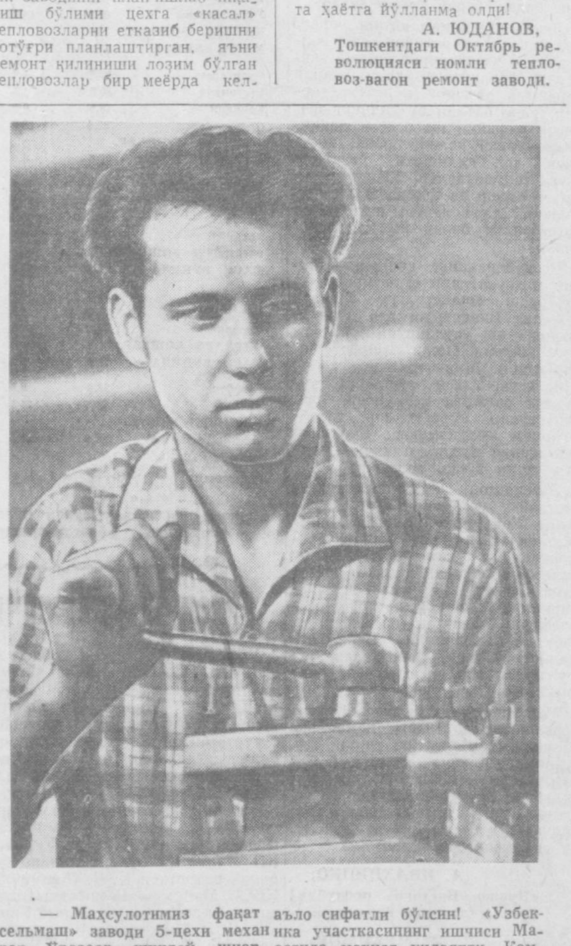

— Маҳсулотимиз фақат аъло сифатли бўлсин! «Ўзбексельмаш» заводи 5-цехи механика участкасининг ишчиси Марат Ўразаев шундай шиор остида меҳнат қилаяпти. Коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашаётган бригаданинг аъзоси бўлган Марат кунлик топшириқларини мунтазам орттириб адо этиш билан бирга ўзи тайёрлаётган ҳар бир деталнинг юқори сифатли бўлишини таъминламоқда.
Суратда: илғор ишчи М. Ўразаев иш устида.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

(МУХБИРЛАРНИНГ ХАТЛАРИ АСОСИДА)

Ҳалол меҳнат кишини улуғлайди. Халқ манфаати йўлида сидқидилдан ишлаган кишининг меҳнати эл-юрт олдида муносиб баҳоланади. Меҳнатнинг яхши-ёмони, касбнинг катта-кичиги бўлмайди. Ҳар касбнинг ўз гашти бор.

Областимизнинг турли шаҳар ва қишлоқларида ўз соҳаларида узоқ йиллардан буён узлуксиз ишлаб келаётган, кўпчилик ҳурмат-эътиборини қозонган меҳнат аҳллари оз эмас. Редакцияга ана шу кишиларнинг самарали меҳнати ва намунали хизматларига бағишланган жуда кўп хат-хабарлар келиб туради.

Бу хатларнинг темаси рангбаранг. бирида намунали-маиший хизмат тўғрисида гап борса, иккинчисида алоқа хизматининг яхшилиги тилга олинган, ишчан почтальоннинг фаолияти ҳақида қувонч билан ҳикоя қилинган. Ҳатто эпчил ва ширин сўз самоварчининг одамшаванда, хушмуомалалиги ҳам ҳаваскор мухбирларимизнинг эътиборидан четда қолмаган.

Тошкентлик мухбир **М. Султонов** ўзининг «33 йил халқ хизматида» сарлавҳали мақоласида пойтахтимиздаги 20-алоқа бўлимининг бошлиғи Ш. Ҳакимжоновнинг намунали хизматлари ҳақида батафсил ёзибди.

— Шукуржон ака,—деб ёзади хат автори, — 33 йилдан буён шу соҳада фидокорона меҳнат қилиб келаётир. Бу давр ичида у жуда кўп шогирдлар етиштирди, алоқа хизматини яхшилашга муносиб ҳисса қўшиб келаётир. Камтар ва ишчан Шукуржон ака бошлиқ алоқа бўлими коллективи хизматидан аҳоли хурсанд. Партия ва ҳукуматимиз алоқа хизматини яхшилаш соҳасидаги самарали меҳнатлари учун Ҳакимжоновни «Қизил байроқ» ордени ва фахрий ёрлиқлар билан мукофотлади.

Штатсиз мухбир **Т. Хушназаров** Оҳангарон район Қорахитой алоқа бўлимининг почтальони Н. Тоировнинг ўз вазифасини сидқидилдан бажараётганини ҳикоя қилиб, бундай деб ёзади:

«Коммунист почтальон Тоиров хизматидан Қорахитой посёлка аҳолиси, 1-«Оҳанғарон» совхози 1-бўлимининг ишчилари жуда хурсанд. У бир кунда неча километрлаб йўл босади, посёлка хонадонлари ва совхоз далаларини кезади. Кундалик газета ва журналларни кишиларнинг бевосита ишлаётган жойларига олиб бориб беради. Дала шийпонларида агитаторлик ҳам қилади. Алоқа хизмати намунали ташкил қилингани учун обуначилар сони тобора ортиб бормоқда.

Чиноз район Эски Тошкент қишлоғида яшовчи **И. Ўринбоев** ўз хатида Тошкент кабель заводининг Эски Тошкент филиалидаги чойхона ишчиларнинг маданий дам оладиган жойига айланганини ҳақида ҳикоя қилади.

— Бу ерда, — деб ёзади мухбир, — чиндан ҳам маданий дам оласан. Чойхона озода ва шинам қилиб безатилган. Телевизор, радиоприёмник, шахмат-шашка чойхўрлар хизматида. Самоварчи Содиқ ака Ортиқбоев одамшавандалиги, хушмуомалалиги ва пазандалиги туфайли чойхона доим кишилар билан гавжум бўлади. Қизил бурчак намунали ташкил қилинган. Содиқ аканинг хизматидан ҳамма миннатдор.

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ

БИРИНЧИ ИМТИҲОН

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети республикамизнинг кекса олий ўқув юртларидан ҳисобланади. Тошкентдаги кўпчилик олий ўқув юртларининг ташкил топиш тарихи ана шу улкан билим ўчоғи билан боғлиқдир. Университет ҳар йили ўзининг 9 та факультетида мамлакатимиз халқ хўжалиги, илмий муассасалари ва ўқув юртлари учун кўплаб юқори малакали мутахассис кадрлар етиштириб беради.

Университет шу кунларда илм ва фанга ташна бўлган, мутахассис бўлиб етишиб, коммунизм қурилишида актив қатнашишга аҳд қилган йигит ва қизларнинг янги группасини ўз бағрига олмоқда. Тошкентдаги барча олий ўқув юртлари қатори 1 августда бу ерда ҳам қабул имтиҳонлари бошланди. Бу йил университетнинг кундузги бўлимига 1030 студент қабул қилинади. Ана шу ўринга абитуриентлардан 2200 та ариза тушди. Механика-математика ва физика факультетларининг ўзига 350 студент қабул қилинади. Биология ва шарқ факультетларига ўтган йилдагига қараганда студентлар анча кўп қабул қилинади. Университетга ўқишга кириш учун ариза берганлар орасида 670 дан ортиқ ишлаб чиқариш стажига эга бўлган, 300 армия сафидан демобилизация қилинган ёшлар ва 200 дан ортиқ ўзбек қизлари бор.

Биз университетнинг имтиҳонлар ўтаётган аудиторияларида бўлдик. Кўпгина абитуриентлар қабул имтиҳонларига пухта тайёргарлик кўрганларини намойиш қилдилар. Фарғона область Марғилон ипак комбинатида ишловчи Илҳом Эшонхонов араб тилидан имтиҳон топширар экан, саволларга яхши жавоб бериб беш баҳо олди. Шу куни физика ва механика-математика факультетига кираётганлар физика фанидан оғзаки, математикадан эса ёзма имтиҳон топширдилар. Наманагандан келган Эътибор Жабборова физика фани имтиҳонидан тўрт, тошкентлик Шавкат Саидов беш, Владивостокдан келган ҳарбий флотчи Э. Хатунцев тўрт баҳо олдилар.

Филология факультетига кирувчилар биринчи кун ўзбек тили ва адабиёти ҳамда рус тили ва адабиётидан ёзма имтиҳон топширдилар. «Ҳамид Олимжон «Зайнаб ва Омон» достонидаги Зайнаб ва Омон образларига характеристика», «Горькийнинг «Она» романидаги Павел Власов ва Пелагея Ниловна образларига характеристика» ва «Совет кишисининг ахлоқ кодекси» каби темаларда иншо ёздилар. Деярли ҳар бир абитуриент ўзи танлаб олган темани белгиланган вақтда ёзиб тугатди.

Чет тили ва географиядан имтиҳон топширган кўпгина йигит-қизлар ҳам яхши баҳо олиб, дастлабки муваффақиятни қўлга киритдилар.

Имтиҳон ўтаётган ҳамма аудиторияларда намунали тартиб ҳукмрон, кирувчиларга яхши шароитлар яратиб берилган. Бу нарса университет қабул комиссиясининг имтиҳонларга яхши тайёргарлик кўрганини, янги қабулнинг сифати партиямиз қўйган талаблар даражасида бўлиши учун қайғираётганини кўрсатади.

Т. НАЖМИДДИНОВ.

* * *

Шу куни Тошкент давлат медицина институтида ҳам кириш имтиҳонлари уюшқоқлик билан бошланди. Бу институтга кириб ўқиш, халқ соғлиги посбони бўлиб етишиш орзусида бўлган йигит-қизлар йилдагидек бу йил ҳам жуда кўпчиликни ташкил этади. Бу ерда 700 ўринга 2369 ариза тушган. Шуниси қувончлики, ариза берганларнинг деярлик 50 процентн, яъни 1135 абитуриент Совет Армияси сафидан қайтиб келган ва фельдшер, ҳамшира бўлиб ишлаб кўп йиллик тажрибага эга бўлганлардир.

Кириш имтиҳони бошланганн ҳақида ахборот берар экан, институтнинг проректори ўртоқ Даминов абитуриентларни қизғин табриклади ва уларга муваффақиятлар тилади. Даволаш факультетига кирувчилар шу куни химия ва физика фанидан имтиҳон бера бошладилар. Санитария-гигиена факультетига кирувчилар эса ўзбек тили ва адабиёт фанидан ёзма иш топширдилар. Ўқитувчига биринчи бўлиб ёзган ишини топширган С. Абдуллаев Хоразм областининг Гурлан районидан келган экан. У ўрта маълумотни колхозда ишлаб юриб кечки ишчи ёшлар мактабида ўқиб олган экан. Шунингдек Совет Армияси сафидан қайтиб келган гулистонлик Тожиқул Тоғаев ҳам ёзма ишни ўртоқларидан олдин топширди. Андижон областидан келган Бегижон Қодиров ҳали армия формасини ҳам ечмай, тўғри институтга келган. У врач бўлмоқчи.

— Мен бу касбга ёшлигимданоқ қизиқаман, Совет Армиясида хизмат қилар эканман бўш вақтларимда имтиҳонга тайёргарлик кўрардим, — дейди у зўр умид билан.

Бу йил институтнинг кечки бўлимига ҳам 175 студент қабул қилинади. Бу ўринга 423 ариза тушган. Уларнинг кўпчилиги медицинадан хабардор, бу соҳада бир неча йиллар ишлаб тажриба орттирганлар.

1 август куни пойтахтнинг бошқа олий ўқув юртларида ҳам имтиҳонлар ана шундай қизғин бошланиб кетди.

Х. ШАРИПОВ.

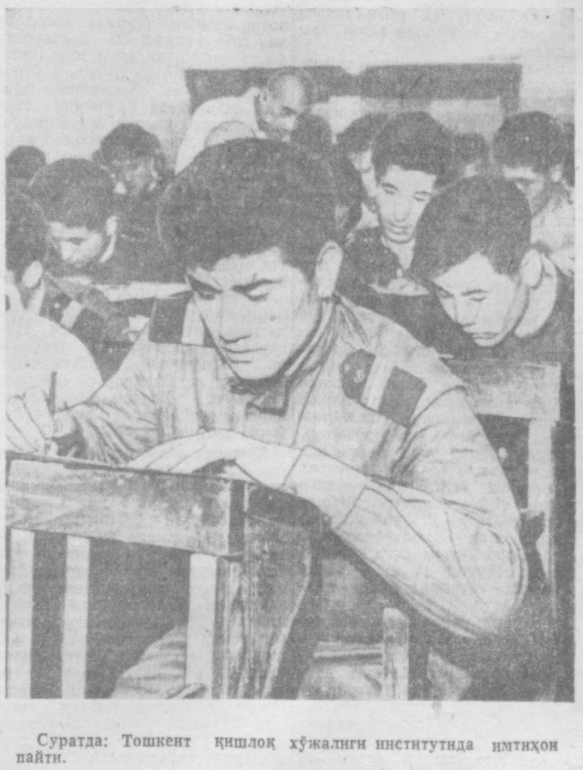

Суратда: Тошкент қишлоқ хўжалиги институтида имтиҳон пайти.

А. Абалян фотолари.

XXII съезд қарорларини амалга оширамиз

ҒЎЗАНИ ЧЕКАНКА ҚИЛИШНИ СИФАТЛИ ЎТКАЗАЙЛИК!

КЎЗЛАГАН МАРРАМИЗ

Юксак маррани кўзламаган, баракали хирмон кўтариш тўғрисида қайғирмаган деҳқон, деҳқон эмас. Аксинча «деҳқон» деган шарафли номга доғ туширади. Бизнинг бригадамиз деҳқонлари ана шуларни чуқур фаҳм этган ҳолда иш тутишади. Бу йил улар 116 гектарлик майдонда 21 центнердан ҳосил етиштириш учун кураш олиб бормоқдалар. Шу пайтга қадар ғўзаларимизга тўрт марта комплекс ишлов бердик, икки марта туйдириб озиқлантирдик ва уч марта суғордик.

Август ойи бошланган бир пайтда биз дала ишларини Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг барча қишлоқ хўжалиги ходимларига қарата чиқарган Мурожаати асосида бажармоқдамиз. Ариқларнинг бошларида қазилган махсус чуқурларга 30 тоннадан ортиқ гўнг жамғарган эдик. Сувчиларимиз «шарбат» суви оқизишни бирор кун ҳам бўшаштираётганлари йўқ. Пайкалларимизда бегона ўтларни учратмайсиз. Чеканка қилиш ҳам сифатли, ҳам жадал суръатлар билан ўтаётганлиги туфайли ҳозирнинг ўзидаёқ 30 гектардан ортиқроқ майдонни қўлдан чиқардик. Эрта-индин бу ишни ҳам тўла-тўкис туғаллаймиз.

Биз механизатор Жўра Тоғаев, сувчилардан Усмонқул Алимқулов ва Тожиқул Қосимов ўртоқлардан ғоят миннатдор бўлмоқдамиз. Чунки улар пахтадан мўл ҳосил етиштириш йўлида олиб бораётган курашимизга катта ҳисса қўшаяптилар. Бу йил мўл «оқ олтин» хирмони кўтариб, кўзлаган маррамизга албатта эришамиз.

Ж. САРИБОЕВ,
Гулистон районидаги «Ленинизм» колхозининг бригада бошлиғи.

Б. ТОҒАЕВ,
бригада аъзоси.

Янгийўл районидаги Свердлов номли колхозининг 5-бригадаси сувчиларидан М. Қорабоев ва Н. Нишонбоев ўртоқлар ҳосилга-ҳосил қўшиш учун олиб борилаётган курашга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Суратда: М. Қорабоев ва Н. Нишонбоев ўртоқлар.
А. Тўраев фотоси.

АҲДИНИНГ УСТИДАН ЧИҚАДИ

Оққўрғон районидаги «XXII партсъезд» колхозининг коммунист ўртоқ Сабоҳат Дадабоева бошлиқ биринчи бригадаси аъзолари эл хирмонига мўл ҳосил тўкиш учун қўлни-қўлга бериб, ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Бригада аъзолари ғўзани қондириб суғориш билан озиқлантириш, культивация ишларини бир-бирига боғлаб олиб бормоқдалар.

Бригаданинг моҳир механизаторлари Х. Арслонов, Т. Рустамов ўртоқлар ғўзани тўртинчи марта комплекс парвариш қилмоқдалар. Миришкор сувчиларнинг ғайратидан пахтакорлар хурсанд. А. Хўжаназаров, Т. Халилов ўртоқлар ғўзанинг мириқиб сув ичишини таъминлаяптилар.

Бригаданинг меҳнатсевар аъзоларидан Қ. Абдуқодирова, Т. Ҳамраева, Р. Дадабоева, Х. Шаяҳмедова сингари ўртоқлар ғўза қатор ораларига ишлов беришда бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Агротехника қоидалари асосида парвариш қилинаётган ғўзалар бир текис ривожланиб, ёппасига гуллади ва кўсаклаётир. Ғайратли пахтакорлар ғанимат кунлардан тўла фойдаланиб, 110 гектар ерда мажбуриятни қоплайдиган миқдорда ҳосил етиштириб, аҳдларининг устидан чиқадилар.

О. ТЎРАҚУЛОВ.

МАШИНА ТЕРИМИГА МОСЛАБ

Бригада далаларини айланган кишининг баҳри-дили очилади. Чунки коммунист ўртоқ А. Турманов бошлиқ бригада аъзолари парвариш қилган ғўзалар барқ уриб ўсмоқда, ҳосилига ҳосил қўшаётир. Шунинг учун ҳам шоналар гулга, гуллар кўсакка айланди. Ҳозирданоқ ҳар туп ғўзада беш-олтитадан бўлиқ кўсак бор.

Оққўрғон районидаги «XXII партсъезд» колхозининг бу илғор бригадаси ғўзаларни машина теримига мослаб парвариш қилмоқда. Машина теримига ажратилган 70 гектар ердаги ғўза тўрт марта комплекс парвариш қилинди. Тракторчи Ҳамидулла Ҳамроев билан Нишон Умиров ўртоқларнинг мўл ҳосил етиштиришга қўшган ҳиссалари катта.

А. ХОЛХЎЖАЕВ.

☆ ☆ ☆

Ҳар бир гул кўсакка айланмоқда

— Бу йил бригадамиз аъзолари, — дейди Орджоникидзе районидаги «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи ўртоқ Э. Раҳимжонов, — ҳар гектар ердан 45 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун курашмоқдалар.

Бригада аъзолари ўз аҳдининг устидан чиқиш учун ғўза парваришини ҳозирги талаблар даражасида ташкил этган. Уч марта сифатли культивация қилинган ғўзалар гуллаб, ҳар бир гул кўсакка айланмоқда. Айниқса механизатор Пўлат Каримовнинг меҳнати мақтовга сазовордир. Чунки у ғўзаларни вақтида культивация қилиб тагини юмшатмоқда.

Шунингдек Э. Эгамбердиев, Ғ. Жалилов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригадаларда ҳам ғўза қатор ораларига сифатли ишлов берилмоқда, қондириб суғорилиб «шарбат» билан озиқлантирилаётир.

Ю. МАНСУРОВ.

НАСИБАНИНГ МЎЛЖАЛИ КАТТА

Насиба Иноятова 10-синфни битиргач Калинин районидаги «Ўзбекистон» колхозининг сут-товар фермасига келиб ишлай бошлаганида ҳали ҳеч қандай тажрибага эга эмас эди. Фермадаги тажрибали сут соғувчилар унга яқиндан ёрдам бера бошлашди. Айниқса Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Ҳикоят Абдуллаева Насибага кўп йиллик илғор тажрибасини пухта ўргатди. 1957 йили унга 12 бош сигирни бириктириб беришди. Ёш сут соғувчи ишончни оқлаш учун енг шимариб ишга киришди. Йил охирлаганда у ўз боқимидаги сигирлардан пландаги 42 тонна ўрнига 48 тонна сут соғиб олиб ҳамкасблари ўртасида катта ҳурмат қозонди. Шу куйи у йил сайин катта ютуқларга эриша бошлади. Насибанинг ўтган йилги ютуқлари, айниқса, диққатга сазовордир. Йил давомида ҳар бир соғин сигирдан ўрта ҳисобда 5320 килограммдан сут соғиб олинди.

Ўртоқ Насиба Иноятованинг етти йилликнинг тўртинчи йилидаги мўлжали катта. У бу йил ўзига бириктирилган 20 бош сигирдан 62 тонна сут соғиб олмоқчи. Шу кунларда унинг ғайрат-шижоати қайнаб тошмоқда, КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорларини амалга ошириш йўлида ғайрат қилаётир. У бу соҳада дастлабки муваффақиятни қўлга киритди — 30 тоннадан ортиқроқ сут соғиб олди. Биз аминмизки, серғайрат қиз Насиба бу йилги ваъдасини, албатта, бажаради.

Н. ЗУФАРОВ.

„РЕМОНТГА КИРИШГАНИМИЗ ЙЎҚ...“

Пахта териш машиналари ҳақида гап борганида колхоз раиси Х. Эгамқулов, партия ташкилотининг секретари М. Рустамов ўртоқлар бир-бирларига сўз бермайдилар. «Машина бизнинг дўстимиз, у оғиримизни енгил қилади, қўл меҳнатини осонлаштиради. Бу йил фалон тонна пахтани фақат машинада териб оламиз», дейишади.

Бу дабдабали ваъдалар амалда қандай бажарилаяпти?

Ўтган йили колхоз бўйича қарийб 500 гектар майдондаги ҳосил машинада териб олиниши керак эди. Лекин машина терими учун хўжа кўрсингагина ажратилган карталар қўлда териб юборилди. Бутун мавсум давомида 2 та «ХВС-1,2», 3 та «СХМ-48» машиналари билан бор-йўғи 205 тонна пахта терилибди?!. Балли «азаматлар!» Турсунойчи қизлар бир мавсумда 200 тоннадан орттириб «оқ олтин» терганларида бу колхоздаги бир «ХВС—1,2» машинасида атиги 30-45 тоннадан пахта териб олинган.

Хўш, ҳозирги долзарб кунларда бу хўжаликда машина теримига қандай тайёргарлик кўрилмоқда?

Колхоз бўйича бу йил 1800 тонна «оқ олтин» топширилиши, 490 гектар майдондаги ҳосил машиналарда териб олиниши лозим.

Бироқ колхозда шу кунларда қилинаётган ишлар билан танишар экансиз, ранжимай иложингиз йўқ. Ўртоқ Гулаҳмад Чақалов бошлиқ бригадада ҳосилнинг кўп қисми машинада териб олиниши керак. Лекин бригадада ҳалигача машинада териладиган карталар белгиланмаган. Ғўзани машина теримига мослаб парвариш қилишга эътибор берилмаяпти.

Бригадада 3 та чопиқ трактори бор. Бироқ 2 таси турли баҳоналар билан ишламай бекор ётади. Манноп Қўшаев, Умар Ҳасанбоевларнинг трактори бир кун ишласа икки кун ремонтда бўлади.

Бригаданинг 30 гектар майдондаги ғўзасини бегона ўт босган. Бундан ташқари культивация обтобида ўтказилмайди. Натижада культивация вақтида катта-катта кесаклар кўчиб, ғўза илдизларига шикаст етказилмоқда.

Колхознинг Жавод Ғафуров бошлиқ бригадасида ҳам ғўза парвариши кўнгилдагидек ташкил этилган эмас. Бригаданинг 50 гектар майдондаги ғўзаси бегона ўтлардан тозаланмаган, чанқатиб қўйилган. Мустафо Милязов, Деҳқон Расулов ўртоқлар бошқараётган агрегатларнинг иш унуми ниҳоятда паст.

Колхознинг Парда Исматов, Ҳасан Сулаймонов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳам ғўзани культивация қилиш, қўшимча озиқлантириш ва суғориш ишлари машина теримига мослаб ўтказилмаётир.

Колхозда пахта териш машиналари ремонти қандай ўтказилмоқда?

Биз бу ҳақда механизация бўйича колхоз раисининг ўринбосари Қ. Йўлдошевдан сўраганимизда у:

— Ҳали машиналар ремонтига киришганимизча йўқ, энди бошламоқчимиз,— деди бепарволик билан.

Колхоздаги ана шундай бамайлихотирлик кайфияти ишнинг белига тепаяпти. Ремонт ишлари ўлдажўлда. Бўлмаса 3 минг 360 сўм сарфланиб сотиб олинган битта «СХМ—48 М» машинаси ҳали уч-тўрт йил фойдаланилмасдан туриб чиқитга чиқарилармиди? 3 та «ХВС—1,2» ва 2 та «СХМ—48» пахта териш машиналари ҳам ўтган йили даладан қандай келтирилган бўлса ҳалигача шундайлигича ётибди. Лекин бу машиналарни ремонт қилиб, мавсумга тайёрлаш колхоз раҳбарларининг хаёлига келмаётир. Улар «ҳали теримга вақт эрта, ремонт қилишга улгурамиз» деб хотиржам юрибди.

Йиғим-терим даврида терим машиналарининг бетўхтов ва унумли ишлашини таъминлаш учун шу кунларда ғўзани машина теримига мослаб ўстириш, техника ремонтини барвақт туғаллаш лозим.

Бу ҳақда колхоз раҳбарлари жиддий ўйлашлари керак.

Т. ҚОСИМОВ,
Пискент райони Тельман номли колхоз.

Мана, ишга панжа орасидан қарашнинг оқибати..
А. Холиқов чизган расм.

Уч юз мингта жўжа

Бекобод инкубация станцияси коллективи парранда гўштини кўпайтириш соҳасида катта ишларни амалга оширмоқда. Станция план бўйича 280 мингта жўжа чиқариши керак эди. Партия ва ҳукуматимизнинг Мурожаатидан руҳланган станция коллективи пландан ташқари 20 мингта жўжа очириш мажбуриятини олган эди. Коллективнинг фидокорона меҳнати туфайли давлат плани ва олинган мажбурият тўла бажарилди.

Станция бош зоотехниги В. С. Угай, ветврач Ж. Бўлатов жўжаларнинг соғлом ва тез ўсиши устидан назорат олиб бордилар. Натижада яхши кўрсаткичга эришилди. 100 дона тухумдан 75 ўрнига 79 тадан жўжа олинди. Инкубация цехининг мудири Л. Н. Тян, станция механиги А. Г. Зайцев ўртоқларнинг меҳнатини алоҳида тақдирлаш керак. Улар асбобларнинг соз ишлашини таъминладилар.

Инкубация станцияси Бекобод районидаги хўжаликлардан ташқари, Янгиер, Комсомол, Гулистон районининг колхоз ва совхозларига ҳам 144 мингта жўжа тарқатди. Шаҳар ва қишлоқ аҳолисига пландагидан анча кўп — 130 мингта жўжа етказиб берди.

Станция коллективи мавсум охирида давлатга 35 центнер парранда гўшти етказиб беришни режалаштирган эди. Жўжа очириш топшириғи ошириб бажарилганлиги туфайли давлатга 40 центнер парранда гўшти топшириш мажбурияти олинди.

Станцияда товуқ ва ўрдакларнинг зотини яхшилаш соҳасида ҳам катта ишлар қилинаётир. 4 мингта жўжа мутахассисларнинг назорати остида яхши парвариш қилинаяпти.

Р. ТОЖИБОЕВА.

ДОҒ ЮВИЛАДИ

Директор билан бригада бошлиғи далада учрашишди. Бригадир директорни шийпонга таклиф қилди. Директор шийпонга эмас, ариқ бўйидаги икки азамат тол тагига қўйилган сўрига ўтирди. Атрофларда ғуж-ғуж ҳосил олабошлаган пахтазорлар, ер этакларидан туя ўркачидай паст баланд тоғлар кўринади. Ғир-ғир эсаётган шабада танларга ором беради.

Директор сўри рўпарасидаги карта четига назар ташлагач, бригада бошлиғи Рашида Саликаевага қараб ҳазиломуз гап отди:

— Мана шу ердан ҳам 35 центнердан ҳосил олмоқчимисан?

— Доим келсангиз ишимиздан бир айб топасиз. Ғўзаларимизни сал оралаб кўринг. Ҳозир 10-15 тадан кўсак тўплаган ғўзаларимиз бор.

— Бўлмаган гапни қўй, қани кўрсатчи.

Бригадир директорни пайкал орасига бошлаб кетди. У серкўсак, бўлиқ ғўзаларни изларди, директор камкўсак, пастбўйли ғўзаларни топиб «бучи, бу нима» дер эди. Ниҳоят бригадир бир туп ғўзадаги кўсакларни санаб директорни чақирди.

— Мана буни қаранг, 18 та кўсаги бор экан.

— Унда 18 та бўлса, мана бунда 3 та кўсак бор экан. Сен ҳадеб яхши ғўзаларга қараб, мана бу ўгай ғўзаларни эсдан чиқариб қўйибсан.

— Нега ўгай бўлар экан, мана шу ўгай деган ғўзаларга қўшимча ўғит солдик, айрим ерларга «шарбат» ҳам оқизяпмиз. Сувдан толиқтирганимиз йўқ. Биз ҳамма ғўзага бир хил кўз билан қараймиз.

Директор бир бурчакдаги сал ўт босган ғўзани кўрсатаркан деди:

— Шу ғўзаларга ҳам бир хил кўз билан қараган эдингми? Агар шу хилда иш олиб борадиган бўлсанг Тожихон Усмонова мусобақада сендан ўзиб кетади. Ҳали мақтанишга вақт эрта, ишонмасанг Тожихоннинг ерига бориб кўр.

— Бўпти, бориб кўрганим бўлсин.

Директор билан бригадир 4-бўлимдан 7-бўлимдаги Тожихон Усмонова бошлиқ бригадага қараб йўл олишди. Йўлда пахтазорларни оралаб борар эканлар, энди директор бригадирга эмас, бригадир директорга киноялик гаплар ота бошлади. Мана ўртоқ Мусин Ортиқов бошлиқ иккинчи бўлимнинг Олимжон Исроилов бошлиқ бригада ерлари. Бу бригада аъзолари бу йил ҳар гектар ердан 45 центнердан ҳосил кўтариш учун бел боғлаганлар. Лекин баъзи ердаги ғўзаси паст, сувсаб учидан гуллай бошлапти.

— Мунча ғўзаси ола-була, бекасам кийдириб қўйганми, — деди Рашида.

— Ҳа, бу арзимаган ерку.

— Бизнинг ҳам арзимаган паст ғўзаларимизни кўриб қанча гап қилдингиз-ку.

— Сен бировнинг камчилигини кўриб хурсанд бўлма. Бу билан центнеринг ошиб кетмайди. Ҳар ким ўз камчилигини билиб, сезиб иш тутса натижа яхши бўлади. — деди директор.

Шу бўлимга қарашли Жумабой Пўлатов бошлиқ бригадага ўтилганда бригадир индамади. У бўлиқ, худди қайчи билан қийгандай бир текис ўсиб ҳосилга кирган, кўсаклари ерга тегиб турган калта бўғин ғўзалардан кўз олмай томоша қилиб борарди. Директор унга «қалай» дегандай қараб қўйди.

— Буларда интизом яхши, бошқа бўлимлардаги сингари томорқага зўр беришиб, авжи ғўза парвариши вақтида бозорга қараб қийшайишиб кетишмайди. — деди ниҳоят Саликаева тан бериб.

Дарҳақиқат Жумабой Пўлатов бошлиқ бригада аъзолари бу йил ҳам катта ғайрат билан ишлаганларини пайкалдаги ғўзалар яққол кўрсатиб турибди. Мана шу серҳосил ғўзалар тракторчи Сулаймонов, Болтабоевларнинг, сувчи Тошпўлатов, Исҳоқовларнинг, Жалолова, Серикаева сингари ишчиларнинг ҳалол меҳнат самаралари.

— Бу йил Олимжон акамни Пўлатов орқада қолдиради. Қаранг ғўзаси бир текис, 40 центнердан оширади, барака топсин,— деди Рашида ниҳоят

Машина 6-бўлимнинг Исмоил Бозорбоев бошлиқ бригада шийпони ёнида тўхтади. Бу бригаданинг ғўзаси ҳам ёмон эмас. Лекин шийпон атрофи бесарамжон, карта атрофидаги айрим ерларда зарпечак ўсиб ётибди. Рашида Саликаева шаддод аёл эмасми, дарҳол Бозорбоевга луқма ташлади:

— Нимага зарпечакни менга ўхшатиб сарғайтириб қўйдингиз, уруғини олмоқчимисиз.

Бозорбоев индамай зарпечакни юлабошлади.

— Ғўзангизни текшириб кўрдингизми, кўсаккурти борми,— сўради директор.

— Бу картада йўқ. Анави картада бўлса керак. Чунки қаерда чумчуқлар кўп учса ўша ерда кўсак қурти бор деяверинг, — деди Исмоил ака. Директор индамай пайкал оралаб кетди.

— Сиз унақа бўлмаган афсонани қўйинг Бу нима, — деди ҳозиргина топган кўсак қуртини кўрсатиб,— сиз чумчуққа эмас, ғўзага қаранг.

— Неча центнердан ҳосил олмоқчисиз,— сўради Саликаева.

— Ваъдаси 35. Лекин чумчуқ пойлаб осмонга қараб юрадиган бўлса, қанчадан ҳосил олиши маълум, — деди директор ва шошилинч равишда кўсак қуртига қарши чора кўришни буюрди.

Катта йўл ёқасига Саликаеванинг мусобақадоши Тожихон Усмонова бошлиқ бригада ерлари жойлашган. Бу ерлардан ўтган йили бор-йўғи 13 центнердан ҳосил олинган. Янги бригадир Усмонова 25 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилган. Ғўзаси текис. Бундай қараганда ғўза чанқагандай кўринади. Лекин эгат ораларидан сув оқиб ётибди. Бу қумоқ ерда сув узоқ турмас, нам тез қочиб кетар экан. Ҳар нарсадан айб топиб бир гап тўқийдиган Рашида Саликаева бу ҳолни кўриб унга тан бергандай индамади. Аммо директор ундан сўради.

— Шундай шароитда ишлаб 25 центнердан ҳосил олса сендан ғолиб чиқадими, йўқми?

Рашида яна индамади.

Бекобод районидаги ўртоқ Йўлдош Иброҳимов директорлик қилаётган 1-«Далварзин» совхозида ҳозир ҳосилнинг тақдири учун одамлар шундай жон куйдириб ишламоқдалар. Маълумки бу совхозда 9 йилдан бери план бажарилмайди. 9 йилдирки, совхоз пешонасидаги доғ ювилмай келаяпти. Бу йил совхоз коллективи мана шу доғни ювиб ташлаш, ҳар гектар ердан 26,3 ўрнига 28,3 центнердан ҳосил етиштириш учун астойдил бел боғлади. Чигит экишдан олдин бу йил 4060 гектар ернинг деярли ҳаммаси суғорилди. Экиш схемалари ўзгартирилди. Ўрта ҳисобда ҳар гектар ерда 79 минг туп кўчат бўлиши таъминланди. Бу йил юз берган табиий қийинчиликлар енгилди.

Мана ҳосил тақдири узил-кесил ҳал қилинадиган пайт келди.

— Бизнинг бўлимда ҳар йили план бажарилиб келинаяпти. Чунки, — деди 2-бўлим бошлиғи ўртоқ Ортиқов, — биз парваришни пахта теримигача бўшаштирмаймиз. Парваришни ярим йўлда қолдирмаймиз. Совхозда 9 йилдан бери план бажарилмаслигининг катта сабабларидан бири шу.

Совхоз коллективи бу йил шу хатога йўл қўймаслик учун, Ўзбекистон КП Марказий Комитетини, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Мурожаатига амал қилиб, ғўза парваришини бўшаштирмасликка қарор қилди. Ҳозир улар бирининг камчилигини бири кўрсатиб, ҳосил тўплаш учун курашмоқдалар. Совхоз коллективи 9 йиллик доғини ювиб ташлаши мумкин. Бунинг учун улар бошлаган ҳаракатни бўшаштирмасликлари, уни охиригача етказишлари шарт.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ЖАМОАТЧИЛИК АСОСЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРАЙЛИК

Ҳисса қўшамиз

Партиямизнинг янги Программасида давлат органлари томонидан бажариладиган кўпгина функциялар секин-аста жамоат ташкилотлари ихтиёрига ўтабориши кўрсатилган. Бу коммунистик жамиятнинг дастлабки кўринишларидир.

Октябрь район ижроия комитетида ҳам жамоат ташкилотларининг ролини ошириш, оддий ишчи-хизматчиларни бошқариш органларига жалб қилиш соҳасида тилга олса арзигудек тадбирлар амалга оширилаётир.

Районда ҳозир 2200 дан ортиқ жамоат ташкилоти бор. Ана шу жамоат ташкилотлари ишида 17 мингдан зиёд киши актив қатнашмоқда. Маҳалла комитетлари, хотин-қизлар Совети, кўнгилли халқ дружиналари, ўртоқлик судлари, уй комитетлари, маданий-оммавий советлар, кўнгилли ўт ўчирувчилар дружиналари ҳамда ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш кўнгилли жамиятлари ана шулар жумласидандир.

Райижрокомнинг барча бўлимлари ҳузурида жамоат инспекциялари ташкил қилинган. Жамоатчилик асосларида ишлаётган ташкилий-инструкторлик ва савдо бўлимларининг иши айниқса диққатга сазовордир.

Савдо бўлими ходимлари районда савдо хизматини яхшилаш юзасидан қисқа вақт ичида анчагина иш қилдилар. Улар давлат ва колхоз савдо тармоқларида савдо-сотиқнинг ташкил қилинишини, чакана савдонинг йўлга қўйилиши юзасидан мунтазам равишда назорат олиб борадилар, товарооборот планларининг бажарилишига ёрдам бераётирлар. Жамоатчи инспекторлар қисқа муддат ичида 100 дан ортиқ савдо тармоғини текширдилар. Текшириш натижалари райпишчеторгнинг очиқ партия йиғилишида муҳокама қилинди. Бўлим ходимлари муҳим масалаларни ижроком мажлисларида муҳокама қилиш учун ҳавола қиладилар. Уларнинг ташаббуси билан райпишчеторг ва ошхоналар трестида товар оборот планининг бажарилиши ҳамда умумий овқатланиш тармоқларининг иши ҳақидаги масала ижрокомда муҳокама қилинди.

Отставкадаги полковник Панкратов бошчилик қилаётган ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш кўнгилли жамиятининг ишидан район меҳнаткашлари жуда миннатдор. Жамият аъзоларининг ташаббуси билан район 20 та микроучасткага бўлинган. Ҳар бир участкага ижроком аъзолари, район Советининг депутатлари, шунингдек ҳаваскор боғбон, ирригатор ва гулчилар бириктириб қўйилган.

Жамоатчилик кучи ва маблағи билан биргина шу йилнинг ўтган ойлари ичида 384 минг метр ҳажмдаги майда ва йирик ирригация шохобчалари тозаланди ҳамда тикланди, 72 минг туп турли дарахт кўчати ўтқазилди. Жуда кўп кўча, тротуарлар асфальтланди, янги-янги кўчалар очилди. Чинни заводи, 2-таксомотор парки, «Муқимий», «Илғор», «Уйғур» маҳаллаларида, шунингдек Беруний майдони ва Анҳор соҳилида вужудга келган скверлар меҳнаткашларнинг ҳушманзарали сайргоҳига айланди. Телестудиянинг орқа томонида ахлатхона бўлиб ётган каттагина территорияда ҳам соя-салқин бульвар вужудга келди. Бунда турли қуйи кўнгилли жамият аъзоларининг ёрдами катта бўлди.

Айрим жамоат биноларининг қурилишида ҳам жамоатчилик катта ёрдам берди, аҳоли кучи ва маблағи билан клуб, алоқа бўлимлари, чойхона ва амбулатория бинолари қуриб олинди.

Уй-жой масаласи диққат марказда турган энг муҳим масалалардан биридир. Квартира тақсимотидаги бир талай қийинчиликларни бартараф қилишда ҳам жамоат комиссияси катта ёрдам бераётир. Оддий ишчи-хизматчи, партия ва касаба союз ташкилотларининг вакиллари уй-жойларни ҳисобга олиш ва тақсим қилишда зўр фаолият кўрсатмоқдалар.

Аҳолига медицина хизмати кўрсатиш соҳасида янги иш формаларидан фойдаланиш самарали натижалар бераётир. Ҳозир райондаги медицина ходимларининг ташаббуси билан маҳаллалар ҳузурида ташкил қилинган 20 та медицина пункти жамоатчилик асосларида ишламоқда. Бу медпунктлар амалий ёрдам кўрсатиш учун зарур бўлган медикаментлар билан таъминланган «Гручарик», «Пахтакор» ва «Тараққий» маҳаллалари ҳузуридаги медпунктлар меҳнаткашларга намунали хизмат қилмоқда. Райондаги 2 та соғлиқни сақлаш университетининг машғулотлари малакали врачлар томонидан юқори савияда ўтказилиши туфайли кўпчиликни қизиқтирмоқда.

Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, ижтимоий фойдали меҳнат билан шуғулланмай юрган айрим текинхўрларга, безори-ичкиликбозларга, оилада ножўя хатти-ҳаракатлар қилаётган ва хотин-қизларга бой-феодалларча муносабатда бўлаётган кишиларга қарши курашда ўртоқлик судларининг аҳамияти каттадир.

Ҳозир районда 300 та ўртоқлик суди ишлаб турипти. Шулардан 131 таси маҳалла комитетлари ва уй бошқармалари ҳузурида ташкил қилинган. Уларнинг фаолияти текширилганда асосан тўғри ишлаётганликлари, материаллар тўғри ҳал қилиниб, чиқарилган қарорнинг ижро этилишига эришилаётгани маълум бўлди.

Айниқса «9-январь», «Мевазор», «Қўрғон таги», каби маҳалла комитетлари ва 17-уй бошқармаси ҳузуридаги ўртоқлик судлари намунали ишламоқдалар. Ана шу судларнинг мажлислари кенг жамоатчилик иштирокида ўтказилиб, ҳар бир масала объектив ҳал қилинади. Меҳнаткашлар кўпгина масалалар юзасидан ўртоқлик судларига мурожаат қилишга одатланиб қолдилар.

Ижрокомнинг кўпқиррали ишига яқиндан ёрдам бераётган турли жамоат ташкилотларининг фаолиятидан юқоридаги каби мисоллардан яна кўплаб келтириш мумкин. Партиямиз Программасида жамоатчилик ролига берилган юксак баҳо нақадар тўғри эканлигини биргина ўз районимиз мисолида яққол кўриб турибмиз. Кенг меҳнаткашлар оммаси жамият ҳаётида актив иштирок этишлари, бошқариш органларини ўз қўлларига олаётганликлари инсониятнинг эзгу орзуси — коммунизм қурилиши тезлашаётганлигидан дарак бермоқда. Жамоатчилик асосларини кун сайин ривожлантириш билан районимиз меҳнаткашлари ҳам ана шу улкан қурилишга ўз ҳиссаларини қўшадилар.

У. ШАМСИТДИНОВ,
Октябрь район ижроия комитетининг секретари.

М. МИРЗАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати» штатсиз совет қурилиши бўлимининг ходими.

Чет элларда нима гап

СССР ЁРДАМИ БИЛАН

ДЕҲЛИ, (ТАСС). Дургапурда (Ғарбий Бенгалия штати) СССР ва Ҳиндистон вакиллари Рангидаги оғир машинасозлик заводининг қувватларини йилига 45 минг тонна механик буюмлар ишлаб чиқаришдан 80 минг тонна механик буюмлар ишлаб чиқаришга ҳамда Дургапурдаги кон-шахта ускуналари заводининг қувватларини йилига 30 минг тонна механик буюмлар ишлаб чиқаришдан 45 минг тонна механик буюмлар ишлаб чиқаришга кенгайтириш тўғрисидаги шартномаларни имзоладилар. Шунингдек Совет Иттифоқининг кон-шахта ускуналари ишлаб чиқариш ҳақидаги техника ҳужжатларини Ҳиндистон томонига топшириш тўғрисидаги шартнома ҳам имзоланди.

Ҳиндистондаги оғир машинасозлик ва кон-шахта ускуналари заводлари Совет Иттифоқи ёрдами билан қурилмоқда.

Яна бир тинчлик шаҳри

ТОКИО, 31 июль. (ТАСС). Миэ префектурасидаги Аояма шаҳрининг муниципал мажлиси Аоямани «тинчлик шаҳри» деб эълон қилди. Муниципал мажлис аъзоларининг яқинда бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида ана шундай қарор қабул қилинди.

Мажлис аъзолари ядро қуролини тақиқлаш учун курашга бағишланиб, Токиода очиладиган саккизинчи халқаро конференцияни қўллаб-қувватлашга ва ана шу конференцияга ўз делегатларини юборишга қарор қилдилар.

ЖАЗОИРДАГИ АҲВОЛ

ПАРИЖ, 31 июль. (ТАСС). Жазоирдан олинган хабарларга кўра, миллий озодлик фронти сиёсий бюросининг аъзоси ва Бин Белланинг энг яқин сафдоши Муҳаммад Хидер Бин Хедда ва Жазоир Республикаси Муваққат ҳукумати аъзолари билан музокараларни давом эттирмоқ учун кеча кечқурун Жазоир шаҳрига келди. Хидер икки кун муқаддам Бин Хедда ва унинг ҳукумати аъзолари билан Жазоир шаҳрида учрашган, шундан сўнг ўз миссиясининг натижалари ҳақида Бин Белла ва сиёсий бюро аъзоларига ахборот бермоқ учун Оранга қайтиб кетган эди.

Чет эл информация агентликларининг кўрсатишича, Хидер Жазоир шаҳрида Жазоир Республикаси Муваққат ҳукумати раисининг ўринбосари Крим Бил Қосим билан ҳам иккинчи марта учрашмоғи керак. Крим Бил Қосимни Бин Белланинг мухолифи деб ҳисоблайдилар.

Жазоир шаҳрида турган сиёсий кузатувчилар Хидернинг Крим Бил Қосим билан ва Жазоир Республикаси Муваққат ҳукуматининг аъзолари билан дастлабки алоқалари Жазоир раҳбарлари ўртасида вужудга келган можарони бирёқлик қилмоқ учун имконият яратиб берди, деб ҳисобламоқдалар. Хидер билан Крим Бил Қосимнинг айтган гаплари ҳам шундан далолат бериб турибди.

Бироқ Франс Пресс агентлиги ва бошқа информацион агентликларнинг Жазоирдан хабар беришларича, ўзининг туғилган шаҳри Мсилага келган Жазоир Республикаси Муваққат ҳукумати раисининг ўринбосари Муҳаммад Будиаф кеча ўғирлаб кетилган (бу шаҳар 1-ҳарбий округ территориясига жойлашган). Будиаф ўз уйида ушлаб олинган ҳамда бир гуруҳ куролли кишилар томонидан олиб кетилган. Унинг қаерда турганлиги номаълум. 1-ҳарбий округ қўмондонлиги ўзининг бу можарога дахлдор эканлигини инкор этмоқда.

Жазоирдаги сиёсий кузатувчилар Будиафнинг ўғирлаб кетилиши вазиятни яна кескинлаштириб қўйиши мумкин, деб ҳавотирлик билдирмоқдалар. Сиёсий кузатувчилар Будиаф Жазоир раҳбарлари ўртасидаги тангликни тугатиш йўллари аён бўлиб қолган бир пайтда, кескинликни юмшатишга ва ихтилофларни тугатишга ҳалақит беришга интилаётган унсурлар томонидан ўғирлаб кетилди, деган фикрни айтмоқдалар.

Чехословакия Социалистик Республикасида уй-жой қурилишига катта эътибор берилянти. Биргина ўтган йилнинг ўзида республика меҳнаткашлари 86 мингдан кўпроқ квартира олдилар. Шу йилнинг бошидан бери Прага шаҳрида 1500 квартира қурилиб фойдаланишга топширилди. Қисқа вақт ичида шаҳарда 8 та янги район вужудга келди. Суратда: Прага шаҳрида қурилган янги турар-жой биноларининг кўриниши.

А. Стужин фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

Ф. КАСТРО СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ АЪЗОЛАРИ БИЛАН УЧРАШДИ

ГАВАНА, 1 август. (ТАСС). 26 июлнинг 9 йиллиги байрамида қатнашиш учун келган совет жамоатчилиги делегацияси кеча президент саройида Куба Республикасининг бош министри Фидель Кастро билан учрашди. Совет делегатлари самимий, дўстона суҳбат вақтида 26 июлда Сантьяго-де-Кубада ўтказилган байрамдан, шунингдек мамлакат бўйлаб қилган сафарларидан олган таассуротлари тўғрисида Куба революцион ҳукуматининг бошлиғига сўзлаб бердилар.

Сантьяго-де-Куба байрамидан кейин совет делегатлари Плайя-Хиронга бордилар. Куба ватанпарварлари бу ерда интервентларни тор-мор келтирган эдилар. Совет делегатлари бир қанча вилоятларда бўлдилар. Бу вилоятларда Куба жамоатчилигининг вакиллари билан самимий ва дўстона учрашувлар ўтказилди.

Суҳбат вақтида делегация аъзоси, Москва атрофидаги «Коммунарка» совхозининг директори А. Н. Монахова ўз совхозининг муваффақиятлари тўғрисида Фидель Кастрога сўзлаб берди. Революцион ҳукуматининг бошлиғи совхознинг ишлари билан ва хусусан зотдор чорвачиликни ривожлантириш ишлари билан ғоят қизиқди. Ф. Кастро совхознинг зотли моллларни кўпайтириш соҳасидаги тажрибаси Куба учун қимматли тажриба эканлигини ва Куба ҳукумати чорвачиликни ривожлантириш чораларини кўраётганлигини айтди.

Делегация аъзоси, СССР Министрлар Совети меҳнат ва иш ҳақи масалалари билан шуғулланувчи давлат комитетининг раиси А. П. Волков СССРда иш ҳақи белгилаш принциплари тўғрисида Фидель Кастрога гапириб берди. Ф. Кастро Кубада меҳнатни нормалаш ва иш ҳақи белгилаш соҳасида ҳали кўп иш қилиш кераклигини таъкидлади. Совет жамоатчилиги делегациясининг Куба республикасининг бош министри Фидель Кастро билан учрашуви ғоят самимий вазиятда ўтди.

СУКАРНО ҲУЗУРИДА КЕНГАШ

ЖАКАРТА, 31 июль. (ТАСС). Кеча президент Сукарно Вашингтондан қайтиб келган генерал Ҳидоятнинг ҳисоботини тинглади. Генерал Ҳидоят Вашингтонда Индонезия ташқи ишлар министри Субандрио билан биргаликда бу йил Ғарбий Ирианни Индонезияга қайтариб бериш имкониятини аниқлаш мақсадида Голландия делегацияси билан олиб борилган дастлабки музокараларда қатнашган эди.

Ҳидоятнинг доклади муҳокама қилиб бўлингандан кейин биринчи министр Жуанда мухбирларга, Ғарбий Ириан масаласини тинч ҳал қилмоқ учун ҳали умидлар бор, деди. Жуанда таъкидладики, Индонезия бу масалани тинч йўл билан ҳал қилишни афзал кўради. У, ҳозир Голландия билан олиб борилаётган расмий музокаралар хусусида ҳеч қандай қарор қабул қилингани йўқ, чунки дастлаб Субандрионинг ҳисоботини тинглаш зарур, деб қўшиб қўйди.

Тахмин қилинишича, Субандрио Жакартага иккинчи августда қайтиб келади.

Хельсинкида ёшлар ва студентларнинг VIII жаҳон фестивали қизғин давом этмоқда. Суратда: Финляндия пойтахтининг минглаб аҳолиси кўчаларда совет артистларининг чиқишини тамоша қилмоқдалар.

ТАССнинг махсус мухбирлари В. Генде-Роте ва Е. Кассин фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ГАЗЛАМАСИГА ТАЛАБ ОРТМОҚДА

«Олтин буғи» — рус газламасининг бу традицион маркаси қадимдан чет элларда машҳурдир. Рус ҳунармандлари қўлидан чиққан чидамли ва чиройли газламаларга чет элларда эҳтиёж катта бўлган.

Ҳозирда Тошкент тўқимачилик комбинатида экспорт учун ишлаб чиқарилаётган газламаларни ҳам «Олтин буғи» безаб туради. Бу маркани Осиё, Африка ва Европанинг кўпгина мамлакатларида яхши билишади. Ўзбекистонлик тўқимачиларнинг аъло маҳсулотларига чет элларда эҳтиёж катта. Фақат шу йилнинг ўзида Тошкент комбинати газламаларидан Вьетнам Демократик Республикаси, Греция, Иордания ва Судан мамлакатлари олиш истагини билдирдилар.

Вьетнам Демократик Республикасидан олинган заказ — дастлабки ярим миллион метр газлама муддатидан илгари тайёрланди. Суданга ҳам газлама графикда белгиланганидан олдин тайёрланди.

Тошкент тўқимачилик комбинати чиқараётган газламалар сифатига Дания, Индонезия, Афғонистон ва бошқа мамлакатларнинг меҳнаткашлари юқори баҳо бердилар. Улар Ўзбекистон тўқимачиларидан бу йил ўтган йилдагига қараганда 1,5—2 баравар кўп газлама етказиб беришни илтимос қилдилар. (ЎзТАГ).

ЯНГИ БЎЛИМЛАР

Тошкент медицина билим юрти ҳар йили кўплаб фельдшер, санитария ва гигиена фельдшерлари ҳамда ҳамширалар етиштирмоқда. Бу ерда бўлажак ёш мутахассисларнинг фан асосларини эгаллашлари учун ҳамма қулайликлар яратиб берилган.

Мутахассис кадрлар сонини тағин ҳам кўпайтириш учун бу йил билим юртида рентген техник ва акушерлик бўлимлари ташкил этилди. Янги ўқув йилидан бошлаб бу бўлимларда ҳам студентлар ўқийбошлайдилар. Ҳозирги кунда янги бўлимларга кириб ўқиш истагини билдирган кўплаб йигит-қизлардан аризалар тушмоқда.

Ю. АХРОРОВ.

ДАМ ОЛИШ ОРОЛИ

«Ташкенткабель» заводининг янги «курорти»га — «Дам олиш ороли»га ҳозирча мунтазам равишда автобус қатнамайди. Келгуси йилдан бошлаб завод билан бу жой ўртасида мунтазам автобус қатнови бўлади. Лекин бу ерда ҳозироқ гўзал табиат қўйнида дам олиш кунларини ўтказаётган кишиларни учратиш мумкин.

Ҳафтада бир марта кўпгина кабелчилар ўз оила аъзолари билан машиналарда Қибрай яқинидаги кичкинагина оролга ҳордиқ чиқаргани борадилар. Атрофи канал суви билан ўралган бу ерда соя-салқин ва хушманзара жойлар кўп. Бу ерга ҳордиқ чиқаргани келганлар хурсанд бўлиб қайтишади. Корхона коллективининг хоҳишига мувофиқ ана шу оролда республикада биринчи бўлган завод саломатлик комбинатини қуришга қарор қилинди.

Бу дам олиш ва даволаниш муассасаси қурилиши шу йилиёқ бошланиб 1964 йилнинг охирларида тўла битказилади. Уч йил мобайнида оролда бутун бир шаҳарча бунёдга келади. Дам олиш корпуслари, тунги санаторий, пионер лагери павильонлари Москва ва Ленинграддаги институтларнинг типовой лойиҳалари асосида қурилади. Оролда ҳар ойда 200 киши дам олиб, даволанади, ёз ойларида эса юзлаб болалар ҳордиқ чиқаради. Бу ерда завод спорт ҳаваскорлари учун теннис корти, волейбол, баскетбол ва футбол майдонлари барпо қилинади.

Кечқурунлари эса ўқиш зали ва кинотеатрнинг эшиклари кенг очилади. Паркнинг ёзлик эстрадасида бадиий ҳаваскорлар концерти авжга чиқади. Дам олиш оролининг ёнгинасида минерал сув манбаи бор.

— Бу шифобахш сувдан биз, — дейди завод касаба союз маҳаллий комитетининг раиси Александр Уланов, — ишчиларимизни даволашда фойдаланамиз. Бунинг учун саломатлик оролида махсус бўлим очиб, унга трубалар орқали минерал сув келтирамиз.

Юқорида тасвирланган ҳордиқ чиқариш муассасасининг биринчи навбати келгуси йил ишга туширилади.

(ЎзТАГ).

БОРОДИНО ЖАНГИНИНГ 150 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

1812 ЙИЛНИНГ МИНГТА ЭКСПОНАТИ

Москвадаги Давлат тарих музейида 1812 йил Ватан урушининг 150 йиллигига бағишланган заллар очилаётир. Бу залларга мингга яқин экспонат қўйилади. Шу экспонатлардан 230 таси бу ерда биринчи марта намойиш қилинади. Булар тасвирий санъатнинг қимматли асарлари, нодир ҳарбий ҳужжатлар ва бошқа материаллардан иборатдир.

Верешчагиннинг «1812 йил» сериясидаги ажойиб картиналари; немис рассоми Петер Гэсснинг Вязма яқинидаги ва Тарутинодаги жангларни тасвирловчи картиналари, машҳур рассом Л. Ивановнинг ўткир карикатуралари, М. И. Кутузовнинг хизмат дафтарчаси ва рус бош штабининг ҳарбий карталари; «Душмандан ўлжага олинган қуроллар табели», солдатларга фронтдаги аҳволдан ҳикоя қилувчи «Ростовчинск афишалари», «Шевардинск жанги тасвирлари»нинг дунёда ягона нусхаси — бу экспонатларнинг ҳаммаси қизиқарли ва ўзига хос аҳамиятидир.

Француз офицер-рассомлари Х. Фабера-дю Фор ва А. Адамнинг расмлар чизилган иккита альбоми диққатга сазовордир. Наполеон уларга алоҳида вазифани — унинг ғалабаларини альбомларга чизишни топширган эди. Лекин рассомлар императорнинг амрини бажармадилар. Уларнинг альбомлари ғалаба дабдабалари тўплами бўлмай, балки урушнинг ҳаққоний кундалиги бўлиб, жанг машаққатлари ва даҳшатлари тўғрисида ҳикоя қилади. Альбомнинг диққатга сазовор саҳифаларидан бирига 17. 9. 1812 йил рақамлари туширилган бўлиб, «Бородино майдони жангдан сўнг» деган сўзлар ёзилган.

Бу ерда яна бир қизиқ экспонат, Франция бургути Волга тепасида тасвирланган модель бор. Бу шошқалоқ император Наполеоннинг амалга ошмаган орзуси тасвирланган экспонатдир. (АПН).

Ўттиз тийинга енгил машина

Қудрат ака Тожибоев Тошкент ҳаммом ва меҳмонхоналар трестига қарашли 3-ҳаммомда ўт ёқувчи бўлиб ишлайди. Ишчи Ўзбекистонда чиқарилган иккинчи навбат лотерея билетидан саккиз дона сотиб олган эди. Яқинда у ўз билетларини Тошкентдаги 3627/0153 номерли омонат кассага олиб келиб кўрсатди.

Касса контролёри лотерея билетларини тираж жадвали билан солиштириб кўраркан унинг чеҳрасида севинч порлаб кетди: Қудрат аканинг 57735 сериядаги 147 номерли билетига «Запорожье» маркали енгил автомашина ютуққа чиққан эди. Бу хушхабар Тожибоевни бехад қувонтирди.

А. ҲАМДАМОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Телевизор

3 АВГУСТДА

Рус тилида: 18.30 — Меҳнат қаҳрамонлари билан учрашув (ёшлар учун). 19.00 — Германия Демократик Республикасининг терма командаси билан «Пахтакор» (Тошкент) командаси ўртасида футбол, танаффус вақтида — Телевизион янгиликлар, 20.45 — Синовлар йўли номли венгер киноповести.

Ўзбек тилида: 22.05 — Суъ — илғор чорвадорларга (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 22.20 — Телевизион янгиликлар.

Театр

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 3/VIII да **Зарафшон қизи**, 4/VIII да **Тошболта ошиқ**.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Етти ака-укага етти келин — «ВАТАН», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Федька — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Лўлилар чайласидаги дўстлар (кеч соат 5 гача). **Қўлга тушмаган — ўғри эмас** (кеч 5 дан) — НАВОИЙ номли.

Қирғоққа тушиш учун рухсат — «ИСКРА» (кеч соат 9 ва 10 да).

Қувноқ ҳангомалар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10, кундуз 12.2 ва кеч 10 да).

Кўк осмон парчаси — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб 10 да).

Герольштейндаги саргузаштлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ (кундуз соат 4, кеч 6 ва 8 да).

Минг қиёфага кирган киши — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Уйлар — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

(Сеанслар кеч соат 9-15 минут ва 10 яримда)

Ўн иккинчи тун — «ВАТАН».

Кўк осмон парчаси — НАВОИЙ номли.

Етти ака-укага етти келин — «ФЕСТИВАЛЬ», КАФАНОВ номли.

Герольштейндаги саргузаштлар — ТЕЛЬМАН номли.

Прэри кўчаси — ПУШКИН номли.

ҲАМЗА НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

(ёзги бино)

4,5 августда

Абдулла Қаҳҳор асари

Тобутдан товуш

3 парда, 7 кўринишли комедия.

Режиссёрлар — Ўзбекистон ССР халқ артистлари А. О. Гинзбург, А. Турдиев, рассом — Г. Э. Юнгвальд-Хилькевич.

Спектакль кеч соат 8 яримда бошланади. Касса эрталаб соат 11 дан очилади. Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

«СТРОЙБИТРЕМОНТ» ПРОМКОМБИНАТИ

маҳаллий типдаги ва лой-сомон билан сувалган

ТОМЛАРНИ

ремонт қилиш учун

Тошкент шаҳридаги ва унга ёндош районлардаги

АҲОЛИДАН ЗАКАЗ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Шунингдек, ташкилот ва граждалар ёғочидан тахта тилиб беради.

ТОШКЕНТ СОРТИРОВКА-ЮВИШ ФАБРИКАСИГА

старший бухгалтер, пар қозони кочегарлари, слесарлар

керак

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Куйбишев шоссе, 23-уй.

Чувалачи кўча, Мирзачўл проезд, 1-а уйда турувчи **Қудрат Раҳматуллаевнинг** Ҳамза кўчаси, 19-тупик 7-уйда турувчи Шарофат Раҳматуллаева (Комилова)дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Тошкент чинни заводининг партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари заводнинг энг кекса ишчиси

ЮНУС МАҚСУДОВНИНГ

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

САВОЛЛАРГА ЖАВОБ

РУАНДА ВА БУРУНДИ

Газетхонлардан Ж. Саъдуллаев (Калинин райони), С. Мамасолиев (Сирдарё райони) ва Н. Соатов (Тошкент шаҳри) ўртоқлар редакциямизга хат ёзиб, Африкадаги янги давлатлар — Руанда ва Бурунди тўғрисида маълумот беришни илтимос қилганлар.

Қуйида биз шу ҳақда материал босмоқдамиз.

Африканинг чексиз кенгликлари узра осмон мусаффо бўлиб бормоқда. Мустамлакачилик ва зулмнинг қора булутлари кун сайин тўзиб кетяпти. Улкан қитъа аҳолиси ўзининг бақувват қаддини тобора дадилроқ ростлаб олмоқда. Африканинг харитаси бизнинг кўз ўнгимизда ўзгариб бораётир.

Шу йил 1 июлда Бельгиянинг собиқ территорияси Руанда-Урунди ўрнида икки янги давлат пайдо бўлди. Булар — Руанда республикаси ва Бурунди короллиги бўлиб, жуда кичик мамлакатлардир. Руанданинг майдони 26,4 минг квадрат километр, аҳолиси 2,6 миллион киши. Пойтахти — Кигали шаҳри. Бурундининг территорияси 27,8 минг квадрат километр бўлиб, мамлакатда 2,1 миллион киши яшайди. Пойтахти — Усумбура шаҳридир.

Бахуту, батутси, батва қабилалари ва пакана пигмейлар бу мамлакатларнинг туб ерли аҳолисини ташкил этади. Улар асосан чорвачилик ҳамда деҳқончилик билан шуғулланадилар. Мустамлакачилар юритган сиёсат туфайли бу қабилалар шундай қашшоқлик даражасига тушиб қолганларки, бутун Африка қитъасида ва эҳтимол ер юзида ҳам улардан ночор ва камбағал кишиларни учратиб бўлмаса керак.

Руанда ва Бурундида кўп миқдорда кофе етиштирилади. Кофе мамлакат экспортида асосий ўринни эгаллайди. Бу маҳсулотнинг 90 проценти Америка Қўшма Штатларига чиқарилади.

Гарчи ҳар иккала мамлакатда нисбатан кўп сонли чорва моллари бўлса ҳам (1 миллион бош йирик шохли қорамол бор), маҳаллий аҳолини чорвачилик маҳсулотлари билан таъминлаш жуда ёмон аҳволда. Чунки тирик мол, гўшт ва тери кўпинча четга чиқарилади.

Қўшни Конго мамлакатидан фарқли равишда Руанда ва Бурундида саноат деярли йўқ даражада. Қалайи ва вольфрам ишлаб чиқарадиган бир неча кичик конлар, цемент заводи, ғишт ҳамда шифер тайёрлайдиган корхоналар бор, холос. Лекин буларнинг кўпи сурункасига бир неча йиллардан бери бекор ётибди.

Ҳозирги вақтда бу мамлакатлардаги шахта, кон, устахоналар ва бошқа саноат корхоналарида африкаликлардан атиги 10 минг киши ишламоқда. Европаликларга тегишли бўлган плантацияларда эса 20 минг батрак хизмат қиляпти. Бундан ташқари, 45 минг киши ҳар турли ишлар билан банд. Булар орасида мустамлакачилик маъмурий-идора аппаратидаги кичик лавозимларда ишловчилар, уй хизматкорлари ва шунинг кабилар бор.

Сўнгги вақтларга қадар Руанда ва Бурунди ташландиқ мустамлакалардан ҳисобланар эди. Бу ерда атиги 8 минг европалик яшарди.

Биринчи жаҳон урушига қадар Руанда-Урунди Германия Шарқий Африкаси деб аталган давлат составида бўлган. Бу уруш тугаганидан сўнг, Германия тор-мор қилинганлиги сабабли унга тегишли бўлган барча мустамлакалар қўлдан бой берилди. Шу жумладан Руанда-Урунди ҳам Германияга қарамликдан қутилиб қолди. Версаль шартномасига кўра, мазкур мустамлака Бельгия ҳукмронлигига ўтди. Даставвал Миллатлар лигаси, сўнгра эса Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бельгияга шу территорияни бошқариш учун мандат бердилар. Бундан фойдаланган Бельгия империалистлари мамлакат бойликларини аёвсиз равишда таладилар.

Бельгиялик ҳукмдорлар бу мустамлаканинг иқтисодий аҳволини яхшилаш, аҳолининг турмуш даражасини ошириш учун ҳеч қандай фойдали иш қилмадилар. Шуниси ачинарлики, мустамлакачилар юритган талончиликдан иборат сиёсат туфайли мамлакатда 1926 ва 1943 йилларда қаттиқ очарчилик бўлди. Бунинг натижасида африкаликлардан ярим миллион киши нобуд бўлди.

Руанда ва Бурундида 70 минг кишига атиги бир врач тўғри келади. Бу мамлакатларда епископ ва архиепископлар бошчилигидаги католик руҳонийлар фаолияти кенг қулоч ёйган. Бир қанча черков мактаблари ишлаб турибди. Мустамлакачилар католик дини ёрдамида аҳолини узоқ вақтлардан бери шафқатсиз равишда эксплуатация қилиб келдилар.

Бироқ, бутун Африка бўйлаб ёйилган миллий-озодлик ҳаракатининг қудратли тўлқини бу кичик мамлакатларни ҳам ўз гирдобига олди. Мустамлакачиларнинг қаттиқ қаршилик кўрсатишларига қарамай, Руанда-Урундида бундан бир неча йиллар илгари янги, сиёсий ва оммавий партиялар вужудга келди. Урунди миллий иттифоқи, Урунди бирлиги ва миллий тараққиёти партиялари шулар жумласига киради.

Бельгия мустамлакачилари ҳам ўз навбатида бир нечта сотқин, сиёсий группировкаларни ташкил қилдилар. Булар миллат манфаатларини «ҳимоя қилиш» ниқоби остида иш олиб борди. Ўтган йил бошларида империалистларнинг гумашталари Руандада тўнтариш қилдилар. Улар король Кигери V ни тахтдан тушириб, мамлакатни «республика» деб эълон қилдилар.

Бурундида эса Урунди бирлиги ва миллий тараққиёти партиясининг кандидатлари ғалаба қозондилар. Ҳукмдор Мамбутси VI нинг ўғли Луи Рвагасоре мамлакатнинг бош министри қилиб сайланди. У ўз постини эгаллаганидан кейин орадан бир неча кун ўтгач, империалистларнинг малайлари томонидан ўлдирилди.

Лекин империалистларнинг ёвузлиги озодлик талаб қилиб чиққан халқ ҳаракатини тўхтата олмади. Шу йил 27 июнда Бош Ассамблея Руанда ва Бурундига васийликни йўқ қилиш тўғрисида қарор қабул қилди. Совет делегацияси шу масаладаги резолюцияга тузатиш киритишни таклиф қилди. Бунда Бельгия қўшинларини мамлакат территориясидан 1 июлга қадар, яъни мустақиллик эълон қилинадиган кунгача олиб чиқиб кетиш назарда тутилган эди.

Социалистик мамлакатларнинг делегациялари билан бир қаторда Ҳиндистон, Индонезия, Бирма, Ироқ, Бирлашган Араб Республикаси, Гана, Эфиопия, Сурия ва Гвинея делегациялари ҳам совет таклифини ёқлаб овоз бердилар. Шунга қарамай, мустамлакачи давлатлар Бельгия қўшинларини олиб чиқиб кетишни кечиктиришга муваффақ бўлдилар. Бу эса жаҳон афкор оммасини ғазаблантирди. Чунки Бельгия қўшинларининг бу мамлакатда ушлаб турилиши ер юзида тинчликни сақлашга маълум даражада ҳалал беради. Бельгиянинг Конгога қарши ўзининг агрессив ҳаракатларини Руанда-Урунди территориясидан туриб амалга оширганлиги ҳаммага яхши маълум.

Совет ҳукумати халқларнинг тенг ҳуқуқлиги ва ўз-ўзини бошқариш буюк принципларига қатъий амал қилгани ҳолда, Руанда республикаси ва Бурунди короллигини мустақил ҳамда суверен давлатлар сифатида таниганлигини тантанали равишда эълон қилди, бу мамлакатлар билан дипломатик муносабатлар ўрнатишга тайёр эканлигини билдирди.

Руанда ва Бурунди халқлари ўз мустақиллигини қўлга киритиш йўлида дастлабки муҳим ғалабага эришдилар. Бу — тўла озодлик учун олиб борилаётган курашнинг бошланишидир.

Мустамлакачиларнинг барча кирдикорларини чиппакка чиқариш, уларнинг қўшинларини мамлакатдан ҳайдаш, мустамлакачилик қолдиқларини бутунлай тугатиш учун ҳали кўп иш қилишга тўғри келади.

Руанда ва Бурундининг келажаги порлоқ.

А. БЛОК.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, редактор ўринбосари — 25885. Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари — 33786. Секретариат — 34808. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 31936. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 26334, 33262, 30249, 30250, 30253.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси

Р. 01072. Нашр. Г. 1648.